BOLŞEVİK PARTİ
(KUZEY KÜRDİSTAN-TÜRKİYE)'NİN
TÜZÜĞÜ
(ÖRGÜTSEL KURALLARI)

BOLŞEVİK PARTİ (KUZEY KÜRDİSTAN-TÜRKİYE)'NİN [1] TÜZÜĞÜ (ÖRGÜTSEL KURALLARI)

I. ÜYELİK

1. Aşağıdaki şartları yerine getirmesi kaydıyla her kişi, BOLŞEVİK PARTİ (Kuzey Kürdistan-Türkiye)'ye (BP/KK-T) üye olabilir.

a) Parti programını ve tüzüğünü kabul etmek.

b) Partinin herhangi bir örgütünde faal olarak çalışmak. [2]

c) Üye aidatını düzenli olarak ödemek.

2. Partiye üyelik birey temelinde olur. [3]

3. Üye alma hakkı parti örgütlerine aittir. [4]

4. Her yeni üye için bir (1) yıllık adaylık süresi vardır. Partiye üyelik müracaatı yazılı olarak yapılır.

Adaylık süresi, parti örgütü kişi hakkında olumlu karar aldıktan ve bu karar bir üst parti organı tarafından –çoğunluk kararıyla– onaylandıktan sonra başlar.

Adaylık süresi, gerektiğinde gerekçelendirilerek en fazla bir yıl uzatılabilir. [5]

5. Parti, bilinçli unsurların gönüllü birliğidir.

Her parti üyesi ve aday üyesi, kendi isteğiyle partiden ayrılabilir.

6. BOLŞEVİK PARTİ (Kuzey Kürdistan-Türkiye)'nin bütün üyeleri BOLŞEVİK PARTİ (Kuzey Kürdistan-Türkiye) üyeliğini kaybetmeksizin, partinin Bolşevik olarak değerlendirdiği tüm partilerin üyesi olabilirler. Tersine, sözkonusu partilerin tüm üyeleri de BP/KK-T'nin üyesi olabilir. İki veya daha fazla üyelik mümkündür. [6]

7. Derneğimizin onur üyeleri vardır. [7]

II. PARTİNİN ÖRGÜTLENME İLKESİ: DEMOKRATİK MERKEZİYETÇİLİK

1. Partinin örgütlenme ilkesi demokratik merkeziyetçiliktir.

2. Parti yukarıdan aşağıya inşa edilir.

Bütün parti örgütlerinde aşağıdan yukarıya demokratik seçim ilkesi, şartların elverdiği genişlikte uygulanır. [8]

3. Bütün parti için tek bir disiplin geçerlidir.

Buna göre:

– En yüksek karar verici organ kongredir.

– Kongrenin kararları tüm parti için bağlayıcıdır.

– Birey partiye,

– Azınlık çoğunluğa,

– Alt kademeler üst kademelere,

– Bütün parti –iki kongre arasında, onun kararlarını hayata uygulamaya önderlik etmekle yükümlü– Merkez Komitesine tâbidir.

4. Partinin tüm seçilmiş örgütleri, kendini seçenlere düzenli rapor verir. Partinin tüm alt örgütleri, üst parti örgütlerine düzenli rapor verir.

5. Partinin ortaya çıkan sorunların tartışılması ve çözümünde temel ilkesi, "eylem birliği – eleştiri özgürlüğü"dür. [9]

6. Tersi belirtilmedikçe, tüm kararlar basit çoğunlukla alınır.

III. PARTİNİN YAPISI

1. PARTİ KONGRESİ

Parti kongresi partinin en yüksek organıdır.

a) Olağan Parti Kongresi, dört (4) yılda bir Merkez Komitesi'nin çağrısı üzerine toplanır. Merkez Komitesi olağanüstü bir durumda Olağan Kongreyi en fazla bir yıl erteleyebilir.

Kongrede bütün parti örgütleri, Merkez Komitesi tarafından tes-

pit edilen delege anahtarına göre seçilmiş delegeler aracılığıyla temsil edilir. [10]

Kongrede Merkez Komitesi üyeleri, seçilmemeleri hâlinde, oy hakkına sahip olmayan (danışma) delegeleri olarak katılırlar.

Merkez Komitesi gerekli gördüğü hâllerde, kongreye özel olarak, oy hakkına sahip olmayan danışma delegeleri ve konuklar çağırabilir. [10a]

Kongre, parti örgütlerinde örgütlü üyelerin yarısından çoğunu temsil eden delegenin toplanması hâlinde; olağan kongre olarak parti adına karar alma yetkisine sahiptir.

b) Merkez Komitesi gerekli gördüğü hâllerde, partiyi olağanüstü kongreye çağırma yetkisine sahiptir.

Toplam üye sayısı parti üyelerinin 1/3'ünü oluşturan parti örgütlerinin isteği üzerine, Merkez Komitesi, bu parti örgütlerinin Merkez Komitesi'ne yazılı olarak talep götürmeleri hâlinde, en geç altı (6) ay içinde olağanüstü parti kongresi çağırma yükümlülüğüne sahiptir.

Bu yükümlülüğün yerine getirilmediği hâllerde, olağanüstü kongre talebini getiren örgütler kendi aralarında bir örgütleme komitesi oluşturma hakkına sahiptirler. Bu örgütleme komitesi en geç altı (6) ay içinde olağanüstü parti kongresini gerçekleştirme görevine sahiptir. Örgütleme komitesi, bu dönem içinde Merkez Komitesi'nin yetki ve görevlerini de yerine getirir. Olağan ve olağanüstü parti kongreleri aynı haklara sahiptir.

c) Kongre, iki kongre arasında yapılan çalışmaları değerlendirir, Merkez Komitesi'nin faaliyet raporunu alır, değerlendirir.

Parti programının sorunlarını tartışır, karara bağlar.

Tüm siyasal, taktik, örgütsel sorunlar hakkında, kongre sonrasında izlenecek çizgiyi belirleyen kararlar alır.

d) Kongrede kararlaştırılmak istenen temel kararlar hakkında karar tasarıları, kongrenin en geç üç ay öncesinden parti tartışmasına sunulur. [11]

2. PARTİ MERKEZ KOMİTESİ

Parti Merkez Komitesi yetkisini kongreden alan, iki kongre arasındaki en yüksek parti örgütüdür.

– Merkez Komitesi'nin sayısı ihtiyaca göre kongre tarafından tespit edilir.

– Merkez komitesi –iki kongre arasında– partiyi kongre kararları ışığında yönetir, yönlendirir.

– Kongre kararlarının hayata geçirilmesi için partiye önderlik eder.

– Partinin güçlerini ve kaynaklarını ihtiyaca göre yerleştirir, yönetir.

– Partinin merkezi tüm faaliyetlerinden Merkez Komitesi sorumludur.

– Bu faaliyetleri yürütebilmek için doğrudan Merkez Komitesi'ne bağlı özel görev örgütleri kurma yetkisine sahiptir. (12)

– Partinin merkezi kasası Merkez Komitesi'nin sorumluluğundadır.

Merkez Komitesi'nin üyelerinden herhangi birinin, nedeni ne olursa olsun Merkez Komitesi üyeliği görevlerini yerine getirememesi hâlinde, onun yerine kongrede tespit edilmiş yedeklerden ilk sırada olanı getirilir. (13)

3. PARTİ HÜCRELERİ

Partinin temel örgütleri parti hücreleridir. (14)

– Parti hücreleri üye ve aday üyelerden oluşur. (Aday üyeler, seçme ve seçilme hakkı dışında parti üyelerinin hak ve yükümlülüklerine sahiptir.) (15)

– Her parti hücresi, çalışma yaptığı alanda parti siyasetini hayata geçirmekle yükümlüdür. Çalışma alanının sorunları üzerine kendi inisiyatifiyle karar alıp uygulama hak ve yükümlülüğüne sahiptir.

– Her parti hücresi, kendi adına parti programı çerçevesinde yayın çıkarma hakkına sahiptir.

– Her parti hücresi kendi çalışma alanında, merkezi kampanyalara bütün gücüyle katılma yükümlülüğüne sahiptir.

– Her parti hücresi ve her parti üyesi, partinin merkezi organlarında yayınlanma talebiyle yazı gönderme hakkına sahiptir.

– Her parti hücresi, yeni üye alma hakkına sahiptir. Üyelik (aday üyelik) hakkında parti hücresinin kararı, parti hücresinin bağlı olduğu üst örgütün onayıyla kesinleşir.

– Her parti hücresi, kendi çalışma alanında, sempatizan hücreleri oluşturma hak ve görevine sahiptir.

– Her parti hücresi, yukarıdan atanan bir sekreter önderliğinde oluşturulduktan ve çalışmasında belli bir istikrar kazandıktan sonra, sekreterini kendisi seçer.

Sekreter seçimi, bir üst örgüt tarafından onaylandıktan sonra kesinleşir.

– Her parti hücresi, faaliyetlerinin bütün yönleri ve üye durumu hakkında tüm bilgiyi Merkez Komitesi'ne düzenli olarak iletme yükümlülüğüne sahiptir.

4. BÖLGE PARTİLERİ

BOLŞEVİK PARTİ (Kuzey Kürdistan-Türkiye), "ulusal bölgeler"de (ülkeler) bölgenin özelliklerini dikkate alan ayrı partiler biçiminde örgütlenir.

Bugünkü şartlarda bu, Kuzey Kürdistan'da Bolşevik Parti (Kuzey Kürdistan)'ın; Türkiye'de Bolşevik Parti (Türkiye)'nin, Antakya'da Bolşevik Parti/Antakya (Arabistan)'nın örgütleneceği anlamına gelir. [16]

Sözkonusu ülke partileri (bölgesel partiler), çalışma yaptıkları bölgede yaşayan tüm milliyetlerden komünistleri kendi çatısı altında örgütler.

Sözkonusu ülke partileri (bölgesel partiler), çalıştıkları alanda, merkezi partinin (BP/KK-T'nin) programını hayata geçirme yükümlülüğüne sahiptir. Kendi bölgeleriyle (ülkeleriyle) ilgili tüm sorunlarda, merkezi birleşik parti programı çerçevesinde özerktirler. Sözkonusu partilerin merkezleri, başlangıçta doğrudan doğruya merkezi

birleşik parti, yani BOLŞEVİK PARTİ (Kuzey Kürdistan-Türkiye) Merkez Komitesi'ne bağlı olarak oluşturulur.

IV. PARTİ DİSİPLİNİ

En sıkı parti disiplini, tüm parti üyelerinin ve parti örgütlerinin en yüksek görevidir.

Parti kongresinin, parti merkezinin, üst örgütlerin ve hücrelerin kararları tam ve kesin olarak hayata geçirilmelidir. Görüş ayrılıkları olan tüm meseleler üzerine karar alıncaya kadar bütünüyle serbestçe tartışılır. [17]

Hiçbir üyenin arkadaşlarına hakaret etme, küfür etme hakkı yoktur; küfüre küfürle karşılık verme hakkı da yoktur. Bu gibi tavırlar aslında parti içinde yoldaşça ilişkileri dinamitleyen tavırlar, partiyi zayıflatan tavırlardır. Bunlar parti suçudur. Bu gibi tavırlarda/davranışlarda cezalandırılmalara gidilmesi doğrudur.

Kadınlara karşı şiddet ve cinsel şiddet parti üyeliğiyle bağdaşmaz. Bunlar parti suçudur ve cezalandırılır. Partimiz "Kadınların beyanı esastır" ilkesini temel alır.

Aynı şekilde, çocuklara karşı şiddet ve cinsel şiddet de parti suçu teşkil eder.

Parti disiplinine aykırı hareket edenler, ilgili parti örgütü veya üst örgütlerce cezalandırılır.

Örgütlerle ilgili olarak aşağıdaki cezalar verilebilir:

Uyarı; uzaklaştırma; kongreye kadar, uzaklaştırılan örgütün durumunun tetkiki için geçici komitenin tayini; örgütün dağıtılması ve üyelerin yeniden kaydı.

Birey üyelerle ilgili olarak aşağıdaki cezalar verilebilir:

– Sözlü uyarı; yazılı uyarı; yazılı son uyarı;
– Görevden alma;
– Adaylığa düşürme;
– Belirgin bir zaman için (süreli) ihraç;

– Kesin ihraç.

Üyelikten çıkarma konusundaki karar, kararı alan örgütün 3/4 çoğunluk kararını gerektirir. Ve ancak bir üst örgüt tarafından onaylandığı zaman geçerlidir (eğer çıkarma doğrudan Merkez Komitesi tarafından yapılmıyorsa). [18]

Adaylığa düşürme ve ihraç cezaları dışındaki cezalar, ceza alan üyenin çalıştığı kurumda basit çoğunlukla alınır. Cezalar eğer doğrudan Merkez Komitesi tarafından verilmiyorsa, cezalandırılan üyenin itirazı hâlinde bir üst kurumun onayını gerektirir.

Alınan karara karşı partinin en yüksek organına kadar başvuru hakkı vardır.

İhraç kararı onaylanmadan da üyenin üyelik hakları dondurulur.

V. PARTİNİN MALİ KAYNAKLARI

BOLŞEVİK PARTİ (Kuzey Kürdistan-Türkiye), mali ihtiyaç bakımından esas olarak üyelerine, sınıf bilinçli işçilere, işçi sınıfına, yoksul köylülüğe, tüm ezilen yığınlara dayanma ilkesini benimser.

Parti üye aidatı, parti vergisi, bağışlar ve olağanüstü gelirler, partinin mali kaynağını teşkil ederler.

Her türlü harcama, Merkez Komitesi adına ve Merkez Komitesi'nin denetiminde, onun onayıyla yapılır.

Parti hücreleri, Merkez Komitesi'nin onayıyla harcadıkları bölgesel, yerel giderlerin üstündeki tüm geliri Merkez Komitesi'ne aktarır.

Üye aidatları, üyelerin net gelirinin en az %10'nudur. [19]

Bütün hücreler, gelir ve giderleri hakkında düzenli rapor tutmak, hesap vermek zorundadır.

Parti Merkez Komitesi tarafından veya onun onayıyla, ihtiyaca ve imkânlara göre, partili yoldaşların bir bölümü profesyonel parti işçisi olarak çalıştırılır. [20]

TÜZÜK ÜZERİNE AÇIKLAMALAR

TÜZÜK ANLAYIŞIMIZ

Tüzük, herhangi bir örgütün örgütsel yapı ve işleyişinin genel kurallarını tespit eden bir belgedir.

Tüzük, örgütün amaç ve bu amaca varmak için seçtiği yol vb. üzerine bir belge, bir amaç ilanı belgesi; bir program veya program açıklaması, özeti değildir.

Tüzük, üyelere moral çağrılar yapan, onları bir komünistin nasıl olması, nasıl davranması, nasıl yaşaması gerektiği konusunda eğitmeye çalışan bir eğitim aracı olarak da kavranmamalıdır.

Tüzüğün bir asli görevi vardır: Partinin yapısı ve işleyişi hakkında genel kuralları tespit etmek.

Lenin'in tüzüğe yaklaşımı, "Bir Adım İleri, İki Adım Geri"de söylediği şu sözlerde –ve hazırladığı tüzük taslağında– somut olarak ifadesini bulmaktadır:

«… işçi örgütleri konusunda eğer kuşku varsa (…) kendi birinci maddeme şöyle bir not eklemeyi kabul ederdim:

"Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin program ve tüzüğünü kabul eden işçi örgütleri, mümkün olduğunca çok sayıda parti örgütü içine alınırlar."

İşin aslını konuşmak gerekirse böyle bir isteğin yeri, hukuki kurallarla kendini sınırlaması gereken tüzük değil, açıklayıcı yorumlar, broşürlerdir.» ("Bir Adım İleri, İki Adım Geri", Lenin, s.86-87, İnter Yayınları, Haziran 1994, İstanbul)

Gerek Dünya Komünist Hareketi'nin geçmişinde tüzük konusunda takınılan tavır ve tecrübeleri incelediğimizde, gerekse kendimizin bu konudaki tecrübelerimizi değerlendirdiğimizde, görüyoruz ki, tüzüğe bu asli görevinin yanında başka görevler de yükleyerek tüzüğü şişirmek (tüzüğe eklenen şeylerin doğruluğu yanlışlığından bağımsız olarak) doğru değildir.

Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin yayınlanmış olan devrim öncesi tüzükleri; Komintern Yürütme Komitesi adına tüm Komintern seksiyonları için önerilen örnek tüzük incelendiğinde görülür ki, bu tüzükler kendilerini bilinçli olarak örgütsel yapı ve işlerliğin genel kurallarını tespit etmekle sınırlamaktadır.

Bizim tecrübemiz de göstermektedir ki; örgütsel yapı ve işleyiş kuralları dışındaki mesela bir dizi moral talebin vb.'nin gerçek anlamda bir tüzük maddesi olarak uygulanma durumu olmamış; böylece bir dizi tüzük maddesi en iyi hâlde üyelere bir çağrı; onları eğitmeye yönelik talepler olarak kalmıştır.

Yine, gerek yayınlanmış olan RSDİP'in devrim öncesi tüzüklerinin ve Komintern örnek tüzüğünün, gerekse bizim kendi tecrübelerimizin gösterdiği bir başka olgu daha vardır:

Ortaya çıkan her örgütsel yapı ve işleyiş problemini tüzükle çözmeye, her detayı tüzükte çözmeye, tüzük hükmü hâline getirmeye çalışmak boşa çabadır. Tüzük, genel kuralları mümkün olan netlikte tespit edip orada durmalı; uygulamada ortaya çıkabilecek ve çıkan sorunlar bu genel kurallar çerçevesinde, tüzükle çelişmeyecek biçimde somuta uygun olarak çözülmelidir.

Açıktır ki, tüzüğün çok genel tutulması, yorum sorununu gündeme getirmektedir. Tüzüğü her isteyenin kendi istediği biçimde yorumlamasını ve öyle uygulamasını, böylece tüzüğün genel geçerliliğinin, bağlayıcılığının ortadan kaldırılmasını önlemenin yolu, tüzüğü hem kural hem de kuralın yorumunu içeren bir belge hâline getirmek değil, böylece tüzüğü şişirmek değil; tüzüğün yorumunu bir başka belgede bağlayıcı olarak yapmaktır.

Bir başka sorun şudur:

Tüzük, örgütün içinde bulunduğu andaki yapısına uygun ve uygulanabilir olmalıdır. Varolan örgütün andaki durumuna uygun olmayan bir tüzüğün hükümlerinin uygulanamaz olarak kâğıt üzerinde kalacağı açıktır. Açıktır ki, örgütsel yapı ve işleyiş açısından, evrensel geçerliliğe sahip marksist-leninist kurallar vardır. Tüzük bu

evrensel kurallara ters, aykırı olamaz.

Ancak bu kuralların çerçevesi içinde, örgütsel yapı ve işleyiş sorunu her somutta belli değişiklikler gösterir. Kuralların somut uygulaması, örgütün andaki somut durumuna göre değişiklikler gösterir.

Bunun kavranması, tüzüğün değişmez bir belge olmadığının da kavranması; örgütün gelişmesine, durumuna, ihtiyaçlarına uygun olarak bazı tüzük hükümlerinin de değişikliğe uğrayabileceğinin, bazı hükümlerin eklenebileceğinin, bazı başkalarının silinebileceğinin kavranması demektir.

Diyelim ki, kongre bir tüzük kabul etti. Ve o anda görülen sorunlar çerçevesinde bir de tüzük yorumu/açıklaması kabul etti. Uygulama içinde, örgütün gelişmesi sürecine bağlı olarak örgütsel yapıda belli değişiklikler mümkün ve hatta zorunlu hâle geldi. O zaman yapılacak iş, tüzüğü bir dahaki kongrede bu gelişmeye uygun hâle getirmektir.

Bu konuda örgütün, örgüt yapısının; sınıf mücadelesinin durumu, onun ortaya çıkardığı gereklilikler, örgütün durumu, gücü imkânlar tarafından belirlendiği; evrensel geçerliliğe sahip leninist örgütlenme ilkeleri temeli ve çerçevesinde, her somutun değişiklikler gösterdiği kavranmalıdır. Eğer örgüt, gereklilikler ve imkânlar tarafından belirleniyorsa ve eğer tüzük denen belge, örgütün içinde bulunduğu durumu yansıtmak ve ona uygun olmak zorundaysa, o zaman aynı devrim aşaması içinde de tüzükte bir dizi değişiklikler yapılabileceği açık olmak zorundadır.

Bu söylediklerimize en açık örnek, RSDİP'in devrim öncesi tüzükleridir. Bu tüzüklerde, örneğin örgüt yapısı konusundaki bir dizi hüküm değişikliğe uğramıştır (başlangıçta iki merkez, sonra tek merkez); "üye atama" konusundaki hükümler bir dizi değişikliğe uğramıştır vb. (Tabii bu bağıntıda, leninist tipte bir parti öğretisinin Rusya Sosyal Demokrat Hareketi içinde oluşması ve hâkim kılınması sürecinin de yaşandığı, RSDİP'deki bazı somut değişmelerin buna bağlı olduğu da dikkate alınmalı; Leninizm'in ortaya koyduğu temel

doğruların "geçersiz" kılınması için kullanılmamalıdır.) Ya da diyelim ki, tüzüğün şu veya bu hükmünün somut uygulaması içinde, daha önce sorun görülmeyen bir konuda önemli yorum farklılıkları çıktı. Böyle bir durumda da yapılması gereken; ya bir dahaki kongrede sözkonusu konuda bağlayıcı bir yorum getirmek veya tüzükte gerekli değişikliği yapmaktır.

Bizim geldiğimiz noktada tüzüğün nasıl bir belge olması gerektiği konusunda düşündüğümüz budur. 1988'de karara bağladığımız,1997, 2001, 2009, 2015 ve 2019'daki kimi değişikliklerle bugünkü biçimine kavuşan tüzüğümüz bu anlayışla kaleme alınmıştır.

1988 tüzüğümüzü kaleme alırken yola çıktığımız örnekler, RSDİP'in devrim öncesi tüzükleri ve Komintern'in örnek tüzüğü olmuştur. Anlayışlar bizim durumumuzla birleştirilmeye çalışılmıştır.

1988 Tüzüğümüz, o döneme kadar geçerli olan, TKP/ML I. Konferans'ında kabul edilen, II. Konferans'ta genişletilen, belirli noktalarda ilkesel hataları da olan tüzüğün hatalarının ve yanlış anlayışlarının reddi, onun marksist-leninist özünün sahiplenilmesi temelinde yükselen bir tüzüktür.

1988 Tüzüğümüz, eski tüzük olan 1978 Tüzüğünden şu temel noktalarda ayrılmaktadır:

* 1978 Tüzüğü, örgütsel yapı ve işleyişin genel kurallarını tespit eden bir belge değil; bunun yanında bir program özeti, amaç bütünlüğü ilanı belgesi; üyelere moral çağrılar yapan bir belge ve bunun yanında yer yer yorum belgesiydi. Yapılan program özetinin, amaç bütünlüğü ilanının, moral çağrıların ve yorumların doğruluğu yanlışlığından bağımsız olarak, bu yapı yanlış, tüzüğü zayıflatan bir yapıydı.

Program özeti, bütünlüklü bir program olmadığı için, üye olana bütünlük içinde ne olduğumuzu ve ne istediğimizi gösterme isteğiyle yapılmıştı. Bunun aslında tüzükte yeri olmaması gerektiği, en iyi hâlde bir tüzük yorumunda yer verilebileceği tarafımızdan kavranmamıştı.

Örnek aldığımız Kültür Devrimi döneminin –Kültür Devrimi'nin önderi ÇKP'nin– tüzüğü ve ona dayanan bir dizi partinin tüzüğü de bu genel hastalıktan muzdaripti.

Aynı şey diğer fazlalıklar için de geçerlidir. Moral çağrıların, yorumların, amaç bütünlüğü ilanlarının yapılacağı yer aslında "örgütsel kurallar" olan tüzük değildir. Tüzüğün bu kadar yüklenmesi sonuç olarak, onu örgütsel yapılanmada dayanılacak ve her hükmü uygulanmak için yazılmış bir belge olmaktan çıkarmakta, onu zayıflatmaktadır.

* 1978 Tüzüğü, özellikle II. Konferans'ta yapılan eklerle, ortaya çıkan her örgütsel sorunu, tüzük hükmüne bağlayarak çözmeye çalışan bir anlayışı yansıtmaktadır. Genel kurallar yerine, yer yer detaya girilmektedir. Bu da gerçekte tüzüğü zayıflatan, genel kuralla onun uygulanmasında çıkan şu veya bu somut problemin andaki çözümünü aynı seviyeye getiren bir tavırdır. Çözüm, yukarıda da belirttiğimiz gibi, tüzüğe ek olarak yapılacak yorum ve açıklamalardır.

* 1978 Tüzüğü, önemli ölçüde, örgütün varolan durumundan yola çıkmamakta; olması gerekenden, olması istenenden yola çıkmaktadır. Bunun sonucunda da bir dizi tüzük hükmü yerine getirilemez, uygulanamaz hâle gelmektedir. En açık örnekler, TİKKO, Kadınlar Örgütlenmesi, TMLGB hakkındaki bağlayıcı tüzük hükümleri, Merkez Denetim Komisyonu konusundaki bağlayıcı tüzük hükmü ve benzeridir.

* 1978 Tüzüğümüzün öngördüğü örgütsel yapı, görüşümüzce durumumuza uymayan, illegalite açısından sakat, bir alttaki hücre sekreterinin mutlaka bir üst hücre üyesi olmasını şart koşan bir yapıdır.

1988 Tüzüğümüz, bu noktada sözkonusu şartı ortadan kaldırmakta, örgütsel yapının şartlara uygun hâle getirilebilmesinin önündeki tüzük engelini kaldırmaktadır.

* 1978 Tüzüğümüz, Kuzey Kürdistan'daki örgütlenmeyi, diğer bölge örgütlenmeleri düzeyinde ele almakta; Kürdistan bölgesinin kendine özgü milli sorunlarının orada özel bir örgütlenme gerektirdiğini kavramamaktadır.

* 1978 Tüzüğümüz, demokratik merkeziyetçilik, disiplin vb. sorun-

larda bir dizi noktada detaya girmekte; bütün bu detaylı tavırlar içinde ama mesela "eleştiri özgürlüğü/eylem birliği" ilkesini doğru bir biçimde savunmamaktadır.

1988 Tüzüğümüzle bütün bu temel noktalarda, 1978 Tüzüğünün hata, eksiklik ve sapmalarından kopmaya çalıştık.

Tüzük konusunda ortaya koyduğumuz bu doğru görüşlerden yola çıkarak; 1997 yılında yaptığımız 6. Kongre'de, 2001'de yapılan 7. Kongre'de, 2009'da yapılan 9. Kongre'de, 2015'te yapılan 10. Kongre'de, 2019'da yapılan 11. Kongre'de, 1988'den bu yana geçerli olan tüzüğümüzde, örgütsel yapımıza ve gelişmelere uygun belli değişiklikler ve ekler yapılmıştır.

Burada yayınlanan tüzük, 11. Kongre'mizin 2019 yılında karara bağladığı tüzüğümüzün ve onun açıklamalarının son biçimidir.

TÜZÜK MADDELERİ ÜZERİNE AÇIKLAMALAR

(1) İSİM ÜZERİNE

Partimiz, 1981'de ortaya çıktığında, ismi TKP/ML (BOLŞEVİK) idi. 1989'da yayınlanan ve 1987'de yapılan Olağanüstü Parti Kongresi'ne (OPK) ait –ve aşağıda alıntıladığımız– bir parti belgesinde, bu isim ve ismin içeriği de ortaya konmuştu.

Türkiye'de bir komünist partisinin isminin neden TKP/ML olması gerektiğini; İbrahim Kaypakkaya yoldaş "TİİKP Program Taslağının Eleştirisi" adlı yazısının *"Bilimsel olarak doğru olması ve proletaryanın siyasi bilinçlenmesine katkıda bulunması için partimizin adı ne olmalıdır?"* bölümünde parlak bir biçimde gerekçelendirerek ortaya koymuştur. (Bkz. "Seçme Yazılar", İbrahim Kaypakkaya, s.35-45, Ocak Yayınları, 1979, İstanbul)

Sonraki gelişme sürecinde TKP/ML içinde şekillenen oportünist kanatla kendimizi ismen de ayırabilmek için; 1981 Mart'ında gerçekleşen bölünmede, TKP/ML (BOLŞEVİK) I. Kongresi'nde TKP/ML ismi-

ne Bolşevik (B) ekini koyduk. Böylece partiyi bolşevikleştirme amacımızı partinin isminde de dile getirdik.

TKP/ML (BOLŞEVİK) isminin, tüzüğün gözden geçirildiği 1988'de ne anlama geldiği, TKP/ML (BOLŞEVİK) III. Kongresi'nde alınan, daha sonra Olağanüstü Parti Kongresi'nde de belli düzeltmelerle bir kez daha onaylanan "Bugünkü Durumumuz ve Görevlerimiz Üzerine Karar"da şöyle belirlenmiştir:

«Konferansımız bugün bizim durumumuzu ve bu duruma uygun faaliyetleri şöyle değerlendirir:

— TKP/ML (BOLŞEVİK), bugünkü durumuyla, sahip olduğu teorik temeli itibariyle ve bugün savunduğu görüşleri, çizgisi itibariyle, oportünist gruplardan nitelik olarak ayrı, Marksizm-Leninizm'e sadık kalmaya kararlı, kavradığı her noktada hatalarını aşmaya hazır olduğunu pratikte göstermiş olan, az sayıda marksist-leninistin oluşturduğu; Türkiye işçi sınıfının kitle hareketiyle hemen hemen hiçbir bağı olmayan, amacını gerçek bir Bolşevik Parti'nin yaratılması, Türkiye işçi sınıfına önderlik ederek Türkiye'de demokratik halk devriminin gerçekleştirilmesi, durmaksızın işçilerin köylülerin devrimci demokratik diktatörlüğü şartlarında sınıf mücadelesinin, devrimin sürdürülmesi, sosyalist devrimin gerçekleştirilmesi, proletarya diktatörlüğü şartlarında sosyalizmin inşası, komünizme ilerleme ve dünya çapında komünizmin kesin zaferi için mücadele olarak tespit etmiş marksist-leninist bir partidir.

Bolşevik Parti isimlendirmesi, gerçek anlamda bir Bolşevik Parti bağıntısında, yani teorik bakımdan yetkinleşmiş, Marksizm-Leninizm'i bütünlük içinde kavramış, uygulamada ustalaşmış kadrolara sahip, ülke devriminin program ve taktiklerinde her temel noktada berraklığa kavuşmuş, Marksizm-Leninizm'i işçi sınıfına taşıma işinde ustalaşmış kadrolara, sürekliliği sağlanmış sağlam bir örgütsel yapıya, işçi sınıfının kitle hareketiyle sağlam bağlara sahip yetkin bir Bolşevik Parti olma anlamında, gerçek durumumuzun değil, varmak istediğimiz hedefin bir ifadesidir.

Bu anlamda Bolşevik Parti isimlendirmesi, bizim için oportünizme, revizyonizme karşı Marksizm-Leninizm'i savunmanın savaş ilanı ve varmayı istediğimiz hedefin ilanıdır.

TKP/ML (BOLŞEVİK), Bolşevik Parti inşasını önüne görev olarak koymuştur.

Biz, bu görevi çözmek için gidilecek uzun yolun henüz başındayız. Biz, Bolşevik Parti inşasının birinci aşamasındayız. Bu aşamanın da çok başlarındayız.

Konferansımız, parti inşasının birinci aşaması içinde olduğumuz tespitini yaparken, bugün bizim çözmek zorunda olduğumuz görevler dizisinin içinde önemli bir bölümünün, Rusya'daki Bolşevik Parti'nin somut şekillenme süreci gözönüne alındığında, Stalin'in "İktidarı Ele Geçirmeden Önce ve Sonra Parti" başlıklı yazısında, birinci inşa aşamasının başladığı tarih olarak ortaya koyduğu 1900 sonları öncesinde çözülmüş olduğunun bilincindedir.

Konferansımız, bu aşamada temel görevimizin, partinin biçimlendirilmesi, öncünün kazanılması görevi olduğu yönündeki İkinci Konferans tespitlerimizi bir kez daha onaylar.

Somut olarak önümüzde duran görevler şunlardır:

— Teorik alanda: Marksizm-Leninizm'in, revizyonizm tarafından çarpıtılmış, tanınmaz hâle getirilmiş teorik önermelerine Marksizm-Leninizm'in ilkelerine sahip çıkmak; onları her türden çarpıtmaya karşı ideolojik mücadele içinde savunmak. Bu görevi çözebilmek için marksist-leninist eserlerin sistemli eğitimi ve incelenmesi, Dünya Marksist-Leninist Hareketi'nin platformunun yaratılması için çalışma. Marksizm-Leninizm'in teorik önermelerine sahip çıkılan her konu ve alanda, ülke devriminin program ve taktiklerinin yaratılması. Marksizm-Leninizm'in teorisine sahip çıkmada ustalaşmaya paralel olarak, Marksizm-Leninizm ışığında dünyadaki gelişmelerin gözden geçirilmesi ve teorinin henüz cevap vermediği alanlarda cevapların verilmesi.

Bu görevlerin sıralanması, aynı zamanda, teorik çalışmada çıkış noktasının ve ağırlığın ne olması gerektiğini göstermektedir. Sıralama,

önce biri bitecek, sonra diğeri başlayacak biçiminde anlaşılmamalıdır. Sıralama, çıkış noktasının marksist-leninist ilkeler olması ve marksist-leninist hareketin birliği için platformun yaratılması çalışmasının öncelikli olarak ele alınması biçiminde anlaşılmalıdır.

Bugün bizim durumumuzda bu teorik alandaki görevlerin mümkün olan en ileri kolektif bir biçimde çözülmesi; bütün kadroların –en ileri kadrolar da dâhil olmak üzere– teorik seviyelerinin geriliği, modern revizyonizmden köklü bir kopuşun gerçekleştirilmemiş olması olgusu ve buna bağlı olarak yaptığımız bir dizi revizyonist hata, bizim leninist anlamda teorisyenlere henüz sahip olmadığımız gözönüne alındığında, bizim durumumuza uygun ve zorunludur.

Yine bizim durumumuzda teorik çalışmaların (her şeyden önce Marksizm-Leninizm'in genel teorik ilkelerinin temel özellikleri içinde tarafımızdan kavranması, savunulması anlamında) olağanüstü önemde olduğu, parti inşasının üç alanı olan teori-kadro-örgüt yaratılması çalışmaları içinde çalışmaların merkezinde bulunduğu, bulunmak zorunda olduğu tespit edilmek zorundadır.

— Pratik alanda: "İşçi sınıfı hareketiyle sosyalizmin birleştirilmesi" talebini yerine getirebilmek için, bugün bunun ön şartı olarak öncelikle öncü kesim arasında propaganda çalışması yoğunlaştırılmak, sistemli bir şekilde sürdürülmek zorundadır. Kazanılması bugün esas görev olan öncü kesim, kendimizi dışta tutarsak, öncelikle oportünist ve revizyonist örgütler çevresinde örgütlü kesimdir. Propaganda çalışmamızda hedeflerimizden biri bunlar olmak zorundadır. Bunun dışında, işçi sınıfının doğal öncüleri durumunda olan, henüz şu veya bu örgüt etrafında örgütlenmemiş kesim vardır. Bunlar da propaganda çalışmamızın hedeflerinden biri olmak zorundadır. Partinin "işçi sınıfının" öncü örgütü olduğu düşüncesine ve bizim bugün işçi sınıfı içinde hemen hemen hiçbir gücümüz olmadığı olgusuna uygun olarak önümüzdeki dönemde gücümüzü işçi sınıfı içinde çalışmaya yoğunlaştırmak zorundayız.

(Bu konuda 5. Kongre'mizde "Kazanılması bugün esas görev olan öncü kesim, kendimizi dışta tutarsak, öncelikle oportünist ve revizyonist

örgütler çevresinde örgütlü kesimdir" tespiti, eskimiş bir tespit olarak değiştirildi. "Öncünün kazanılması" çalışmasında öncelikli hedefin "işçi sınıfının doğal öncüleri durumunda olan, henüz şu veya bu örgüt etrafında örgütlenmemiş kesim" olduğu, tespiti yapıldı.)

Propagandanın esas çalışma biçimi olması hiçbir şekilde yalnızca propaganda yapılacağı biçiminde kavranıp uygulanmamalıdır. Güç elverdiği ölçüde, propaganda çalışmasına bağlı olarak, ajitasyon çalışması yürütülmesi, kitlelerin eylemlerine katılınması, onlara önderlik edilmeye çalışılması görev olarak kavranmalıdır.

Bu bağıntıda şunu da belirtmeyi gerekli görüyoruz: Dışta yapılacak çalışmada ajitasyonun boyutları belirli ölçülerde sınıf mücadelesinin gelişmesi tarafından da belirlenir. Devrimci durumun yükseldiği dönemler kural olarak ajitasyonun boyutları da yükselir ve evet, daha "öncü" tam olarak kazanılmamış da olsa, belli şartlarda ajitasyon çalışmada çalışmanın esas biçimi olarak önplana da geçebilir. Ama bu durumda bile, eğer henüz "öncü" kazanılmıştır diyecek durumda değilsek, ajitasyon çalışmamız da kitle eylemlerine katılmamız da öncelikle bu görevin çözülmesine, öncünün kazanılmasına hizmet eder. Şu bilinmelidir ki, öncünün kazanılması için propaganda çalışmanın esas biçimidir, ama yalnızca propaganda çalışmasıyla da öncü kazanılamaz. Özellikle işçi sınıfının içinden gelen öncü unsurların kazanılmasında işçi sınıfının sınıf mücadelesinin ön saflarında yeralmak belirleyici önemdedir.

Konferansımız bugünkü somut durumumuzun değerlendirilmesinde, bugün Türkiye'de somut durumun, sosyalizmle işçi sınıfının pratik bağı, bu bağın seviyesi bağıntısında, bizim işçi sınıfı hareketiyle somut pratik bağlarımızın "işçi sınıfı hareketiyle sosyalizmin ayrı ayrı yollarda yürüdüğü" şeklinde bir tespit yapabileceğimiz derecede zayıf olduğunu tespit eder. Geçmişte, TKP/ML döneminde, 12 Eylül öncesinde, bu bağlar bugünkü bağlara göre daha ileri seviyede olmuş olmasına rağmen, yine de imkânlar ve doğru bir çizginin uygulanması hâlinde, o dönemde yapılabileceklerle karşılaştırıldığında, olağanüstü derecede kısıtlı ve

sınırlıydı. Gerek Marksizm-Leninizm'i, gerekse işçi sınıf hareketini zayıflatan bu kötü durumun esas sorumlusu kuşkusuz bu konuda geçmişte siyasi çizgide büyük yanlışlar yapan marksist-leninistlerdir.

Konferansımız bir anlamda bugün Türkiye'de "işçi sınıfı hareketiyle Marksizm-Leninizm'in ayrı ayrı yollarda yürüdüğü" tespitini yaparken, bu tespitin; Lenin'in daha XIX. yüzyıl sonunda bütün (ileri) ülkeler için yapmış olduğu, bu "ayrı ayrı yürüme" döneminin tarihi olarak kapanmış olduğu tespitiyle çelişmediğini özel olarak açıklar.

Bu bağıntıda Türkiye'de de Rusya'da 1883-1894 arası döneme benzer bir ayrı ayrı yürüme döneminin daha 1920 başlarında tarihi olarak kapanmış olduğunu; bugünkü ayrı ayrı yürüme olgusunun tarihi olarak kapanmış bu dönemle benzetilmesinin hem durum ve hem de görevler açısından yanlış olduğunu açıklar.

İşçi sınıfı hareketiyle sosyalizmin ayrı ayrı yollarda yürüme olgusu, BUGÜN yalnızca ülkemiz açısından değil, modern revizyonizmin haâkimiyeti, ona karşı mücadelenin hataları vb. sonucu, Marksist-Leninist Dünya Hareketi'nin yeniden şekillenme süreci içinde birçok ülkede yaşanan, yaşanmak zorunda kalınan bir olgudur.

Konferansımız, işçi sınıfı hareketiyle sosyalizmin ayrı ayrı yollarda yürümesi kötü durumunun ancak marksist-leninistlerin bilinçli çabalarıyla aşılabileceğini, bu durumu aşmak için de, içinde bulunduğumuz durumda pratik faaliyetlerimizde gücümüzü işçi sınıfı içinde yoğunlaştırmamızın mutlak zorunluluk olduğunu bir kez daha vurgular.

— Konferansımız, "İki Aşamalı Parti İnşası Öğretisi" ile ilgili yaptığı tespitler ışığında kendi geçmişimizin gözden geçirilmesini, bu konuda özeleştiri görevini partimizin önüne koyar.» ("TKP/ML (BOLŞEVİK) Olağanüstü Parti Konferansı Raporu", s. 84-90, Bolşevik Sayı 21, Temmuz 1987)

Daha sonraki gelişmeler temelinde, partimizin 5. Kongresi'nde, partimizin ismi BOLŞEVİK PARTİ (Kuzey Kürdistan-Türkiye) olarak değiştirildi. Bu isim değişikliğiyle ilgili olarak alınan karar, aynen şöyledir:

«PARTİ İSMİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ/MARKSİST-LENİNİST (BOLŞEVİK)'in 5. Kongresi, parti ismini değiştirerek, bundan böyle BOLŞEVİK PARTİ (KUZEY KÜRDİSTAN-TÜRKİYE) isminin kullanılmasını karara bağlar.

Gerekçelerimiz şunlardır:

1) Kurulduğumuzdan bu yana kullandığımız parti isminde "Türkiye" kavramı en başta durmaktadır. Türkiye kavramı, bizim açımızdan içinde yaşadığımız, devrimle yıkmaya çalıştığımız devlet olan T.C. devleti için kullanılan bir kavramdır. T.C., içinde Türklerin hakim ulus olduğu, Türk olmayan millet ve milliyetlerin ulusal haklarının zorla gaspedildiği çok uluslu bir devlettir. T.C.'nin bugünkü sınırları içinde tarihi olarak Türklerden ayrı ulusların yerleşim alanları olan Kürdistan, Ermenistan gibi ülkelerin toprakları da vardır. Bugün Kürdistan'ın T.C. sınırları içinde bulunan Kuzey Kürdistan kesiminde, Kürt ulusunun ulusal hakları için yürüttüğü haklı bir mücadele vardır. Bu mücadeleyi bastırmak için faşist T.C. devleti, haksız, kirli bir savaş yürütmektedir. "Türkiye" kavramı, "Türk" kavramını içinde barındıran ve bu yapısıyla objektif olarak çok uluslu ve Türk olmayan uluslara baskı uygulanan bir devlet niteliğini gözlerden gizleyen bir kavramdır.

Biz kuşkusuz son dönemlerde yaptığımız ajitasyon ve propaganda çalışmasında, sürekli olarak "Türkiye" kavramını "Kuzey Kürdistan" kavramıyla tamamlayarak kullanma yoluyla, kavramın bu "gizleme" işlevini geçersiz hâle getirmeye çalıştık. Diğer yandan Kuzey Kürdistan bölgesi açısından, burada bir anlamda ayrı parti olan Kuzey Kürdistan Seksiyonu'nun örgütlenmesini önümüze görev olarak koyarak, bizim için "Türkiye" ve "Kuzey Kürdistan"ın devrimleri, devrimin esas hedefi olan devlet iktidarı bir ve aynı iktidar olduğu için, içiçe geçmiş iki ayrı ülke olduğu gerçeğini vurguladık. Buna uygun bir pratik ve örgütlenme geliştirmeye çalıştık.

Buna rağmen, içinde Türk kelimesi geçen Türkiye'nin parti isminin başında durması, bizim isteğimizden bağımsız olarak, Kuzey Kürdistan'dan ayrı olarak ele alınan "Türkiye"yi "esas" ülke olarak, "Türkiye"

partisini "esas" parti olarak gördüğümüz hissini yaratıyor. Biz "Kuzey Kürdistan" partisinin "yavru", ya da "uydu" parti olduğu, "Türkiye" partisi değiliz. Birbiriyle çok sıkı işbirliği içinde olan iki partiyiz. Ya da eşit haklara ve yükümlülüklere sahip, iki parçadan oluşan bir partiyiz. Kuzey Kürdistan-Türkiye partisiyiz.

O hâlde, "Türkiye" kavramını, parti isminin başından çıkarmak ve yalnızca, öncelikle nerede örgütlendiğimiz, hangi ülkelerin devriminin partisi olduğumuzu belirtmek için, parti isminin sonuna, eşit olan ülke isimleri olarak Kuzey Kürdistan-Türkiye yerleştirmek doğrudur. Yalnızca bu nedenle bile, gelinen yerde parti isminin değiştirilmesi gereklidir.

Ülke isminin partinin ismi başından alınıp, ismin arkasına eklenmesi, proletaryanın tek tek ülkelerdeki devrim mücadelesinin uluslararası devrim mücadelesinin bir parçası olduğunu, tek tek ülkelerdeki partilerin gerçekte enternasyonal BİR partinin eşit hak ve yükümlülüklere sahip parçaları olduğunu belirtmek açısından, ilerde kurulacak bir Bolşevik Enternasyonal açısından da daha doğru ve uygundur.

2) TKP/ML(BOLŞEVİK) ismi, TKP/ML içindeki Bolşeviklerin Mart 1981'de yapılan I. Konferans'ında (Kongre) karara bağlanmıştır.

İsimlendirme şöyle gerekçelendirilmiştir:

"Konferansımız (Kongremiz) partinin tasfiyeci Merkez Komitesi'ne terkedilmemesi gerektiği görüşündedir. Bu anlayıştan yola çıkarak, Konferansımız oluşturulacak örgütlenmede TKP/ML adına sahip çıkmanın doğru olduğu, ancak buna "Bolşevik" (B) ekinin eklenmesi gerektiği görüşündedir. (B) eki eklenmelidir, çünkü kendimizi kitle içinde bugünkü Merkez Komitesi'nden açıkça ayırmamız gereklidir. (B) eki, bizim ideolojik-siyasi-örgütsel niteliğimizi belirlememiz açısından doğru olacaktır." (Bolşeviklerin I. Konferans Kararları'ndan, 3 No'lu Karar, Bkz. Bolşevik Partizan, 1/11, s.106)

Görüldüğü gibi, TKP/ML(BOLŞEVİK) isminin birinci kısmı, bizim TKP/ML'yi o günkü tasfiyeci, Menşevik MK hizibine terketmeme isteğimiz ve iddiamızı ifade etmekteydi. Ve o günkü şartlarda bu doğruydu da.

Bu kararın alınmasından bugüne kadar geçen 12 yıllık süre içinde,

bizim dışımızda TKP/ML ismini kullananlarla aramızdaki mesafe iyice açıldı. Biz, gerek siyasi çizgide, gerekse örgütlenmede Bolşevikleşme yönünde önemli adımlar atar, çıkış noktamız olan İbrahim KAYPAKKAYA yoldaşın TKP/ML'sinin çizgisini, hata ve sapmalardan arındırıp gerçek bir Bolşevik hatta oturturken; Menşevik kanat, aynı çizginin Marksizm-Leninizm'den sapmalarına kıskançlıkla sahip çıkarak, bunları sistemleştirme yönünde gelişti. Bu kanat gelinen yerde çizgisini "Maoizm" temeline oturttuğunu açıkça ilan eden noktada konaklamış durumda.

Geçen dönem içinde ortaya Menşeviklerdeki kimi bölünmelere bağlı olarak TKP/ML ismini kullanan başka gruplar da çıktı. 1976'dan bu yana TKP/ML Hareketi ismini kullanan oportünist grup da varlığını sürdürüyor. Şu anda bizim dışımızda TKP/ML ismini kullanan ve çizgileri çizgimize taban tabana zıt en az üç grup var: TKP/ML; TKP/ML Hareketi; TKP/ML (Maoist Merkez). Bizim ismimizin sonundaki Bolşevik eki de geniş kitleler açısından TKP/ML ismini kullanan diğer gruplarla birbirine karıştırılmamızı tam olarak engellemiyor. Sözkonusu grupların uzun süre daha varlıklarını sürdürecekleri ve evet bölünmelere bağlı olarak yeni TKP/ML'lerin çıkması olasılığı da göz önüne alındığında, bizim kitleler arasında karışıklık yaratan ve yanlış bilinç veren isim benzerliğini ortadan kaldırmamız gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

3) Bizim ideolojik-siyasi-örgütsel niteliğimizi belirleyenin "Bolşevik" kavramı olduğu, daha partimizin I. Kongre'sinde tespit edilmiş ve TKP/ML ismine Bolşevik eki eklenmişti. Siyasi hareketler içinde, bizim belirleyici özelliğimiz "Bolşevik" ismidir. Siyasi hareketler, bizi TKP/ML isminden çok, "Bolşevikler" veya Merkez Yayın Organımız olan "Bolşevik Partizan" ismiyle tanımaktadır. Bolşevik ismi, Türkiye-Kuzey Kürdistan komünist ve devrimci hareketi tarihinde, bizim yerimizi belirleyen isim haâline gelmiştir. Bu iyi bir şeydir. Bu durumu bilinçli olarak korumak ve geliştirmek, Bolşevik kavramını geniş emekçi kitlelerin nezdinde de bizim teori ve pratiğimizle ayrılmaz bir biçimde özdeşleştirmek görevimizdir.

4) Bunlardan yola çıkarak 5. Parti Kongremiz şu kararı alır:

TKP/ML(BOLŞEVİK) isimlendirmesi, gelinen yerde, a) Türkiye kavramının parti isminin başından kaldırılması ve isim ardına Kuzey Kürdistanla birlikte eklenmesi gerektiğinden, b) kitlelerin nezdinde bizim TKP/ML adına konuşan birden fazla oportünist grupla karıştırılmamızı beraberinde getirdiğinden ve uzun süre birden fazla TKP/ML var olacağının açıkça görülmesinden dolayı, partimizin ismi BOLŞEVİK PARTİ olarak değiştirilecektir. Bolşevik Parti isimlendirmesi, bizim niteliğimizi en kısa ve en öz biçimiyle ortaya koyan ve bizi komünizm adına konuşan tüm oportünist gruplardan ayıran bir isimlendirmedir. Ülke isimlendirmesi, partinin kendini bir Bolşevik Enternasyonal'in adı geçen ülkedeki temsilcisi olarak gördüğünü vurgulamak amacıyla, Bolşevik Parti isimlendirmesinin ardına ek olarak konacaktır.

Bu durumda partimizin ismi tam olarak "BOLŞEVİK PARTİ (KUZEY KÜRDİSTAN-TÜRKİYE)" olacaktır. Kısa yazımı BP(KK-T)'dir.

Parti, Kuzey Kürdistan ve Türkiye'de yaşayan; ırkı, milliyeti, cinsiyeti, dini, mezhebi ne olursa olsun tüm komünistlerin partisidir. Ezilen tüm milliyetlerin ulusal haklarını da "uluslara ayrılık hakkı", "tüm milliyetlere tam eşitlik" şiarı altında savunur.» ("Bolşevik Partizan", sayı 87, s.10-12, Mart 1994)

Partimizin 2009'da yapılan 10. Kongresi'nde "Antakya (Arabistan) Bölgesi"nin, T.C. tarafından ilhak edilmiş bir bölge olduğu, Türkiye'deki Arapların bir ulus konumunda olduğunu ve Arap ulusunun da "Kendi kaderini tayin" hakkı olduğunu karara bağladı. Programın 47. maddesinde bu şöyle ifade ediliyor:

"Demokratik halk iktidarının ilk edimlerinden biri Kürt ulusunun, Arap ulusunun kendi kaderini tayin hakkını (Yani ayrılıp ayrı devlet kurma hakkını) kayıtsız koşulsuz tanıdığını, tüm milliyetler için tam hak eşitliğini, eşitliği zedeleyen bütün davranışların devlete karşı düşmanca bir edim olarak görüleceğini ilan etmek olacaktır." ("Bolşevik Parti Programı Ve Tüzüğü", s.29, Özel Sayı, Haziran 2010)

Ayrıca Program'da "Kuzey Kürdistan-Türkiye" tanımının geçtiği

her yerde bu tanıma "Antakya (Arabistan) Bölgesi"de eklenmesi karara bağlandı.

11. Kongre, 9. Kongre'de alınan Antakya'da yaşayan Arapların bir ulus olduğu kararını bir kez daha onayladı. Parti isminin değiştirilmesine gerek olmadığı, parti isminin Bolşevik Parti (Kuzey Kürdistan/Türkiye) şeklinde sürdürülmesi sonucuna varıldı.

(2) PARTİNİN HERHANGİ BİR ÖRGÜTÜNDE FAAL OLARAK ÇALIŞMA HÜKMÜ ÜZERİNE

Bu hüküm, açıktır ki, genel kuraldır. Bu kuralın kuraldışıları vardır.

Örneğin, bir üyenin çalıştığı parti hücresi dağılabilir; ya da bir üye yeni hücre kurmak için görevlendirilir, gittiği yerde parti hücresi yoktur; vb. vs.

(3) PARTİYE ÜYELİĞİNİN BİREY TEMELİNDE OLACAĞI HÜKMÜ ÜZERİNE

Bu hüküm bir genel kuralı ifade etmektedir.

Bu hüküm, hiçbir grubun, grup yapısını koruyarak, bir grup olarak partiye alınamayacağını ifade eder. Bu, anlaşılır bir şeydir de. Parti içine bir grubu grup yapısını koruyarak almak, parti içinde ikinci bir partiyi kabul etmek, hizipçiliği kabul etmek demektir.

Ama bu hüküm, şu veya bu grubun üyeleri hakkında, o grup dağıtıldıktan sonra, bir genel kararın alınmasını dıştalamaz.

Örneğin troçkistler, 1917 Temmuz'undan sora Rusya Komünist Partisi/Bolşevik'e alınırken böyle bir genel karar temelinde, tabii birey olarak, partiye alınmıştır.

Tüzüğümüz, belli şartları kabul eden her kişinin partiye üye olabileceğini öngörmektedir. Açıktır ki komünist partiye üyelik için belirleyici olan, içinde bulunulan sınıf kökeni değil, sınıf konumudur. Ama bu, sınıf kökeni üyelikte hiç rol oynamayacaktır anlamına gelmez.

Uygulamada, en başından itibaren, işçi sınıfı kökenlilere, işçi sınıfı

içinde de sanayi proletaryasına öncelik verilmek zorundadır.

Köylüler içinde yoksul köylülere; milliyetler içinde ezilen milliyetlere, cinsler içinde kadınlara, üye alımında, tabii ki genel bir seviyeyi tutturma önşartıyla öncelik verilmek zorundadır.

(4) PARTİ ÖRGÜTLERİ NELERDİR?

"Parti örgütleri" kavramı; hücreleri, özel görev hücrelerini, Merkez Komitesi olmak üzere, tüm parti örgüt birimlerini kapsayacak biçimde kullanılmaktadır.

Partinin en yüksek organı olan parti kongresi de tabii ki itirazları gözden geçirerek, partiye üye alma hakkına sahiptir.

(5) ADAYLIĞI UZATMA HÜKMÜ ÜZERİNE

Süreyi, karar alan organ tespit eder.

(6) Hangi ülkenin insanı, hangi partinin üyesi olursa olsun ve anda öncelikle hangi ülke devrimi için faaliyet gösterirse göstersin, bütün Bolşevikler, Proleter Dünya Devrimi'nin neferleridirler. Onlar, kuşkusuz en fazla verim verebilecekleri devrim hareketinde ve onun öncüsü partide yer alırlar. Bütün gerçek Bolşevik partiler kendilerini büyük bir Proleter Dünya Devrim Hareketi'nin parçaları olarak kavradıkları için, onlar birbirlerinin üyelerini de ilke olarak kendi "öz" üyelerinden ayırmazlar. Bu, pratik olarak, herhangi bir ülkenin partisinin bir Bolşevik üyesinin bir başka ülkeye gittiğinde, o ülkenin partisinde üye olarak çalışabileceği anlamına gelir. Bu durumda, o kişinin geldiği partideki üyelik hakları dondurulur. Ya da bir parti üyesi, aynı anda iki parti için de çalışma yürütebilir. Böyle bir durumda, her iki partinin de bilgisi ve onayıyla aynı anda, her iki partide de üyedir.

(7) Partimize çok uzun yıllar emek vermiş, çok çalışmış, yaşlılık nedeniyle üye olmanın gerekliliklerini yerine getiremeyecek durumda oldukları için dernekli olmaktan çıkan, fakat dernek için yapabile-

ceklerinin tümünü örgütsüz olarak yerine getiren üyelerini onur üyesi olarak kabul eder.

(8) DEMOKRATİK MERKEZİYETÇİLİK İLKESİNİ KAVRAYIŞIMIZ ŞÖYLEDİR:

Leninist partinin işleyiş ilkesi demokratik merkeziyetçiliktir.

Komünist partisi işçi sınıfının çok küçük bir bölümünü örgütlü olarak içinde barındırmasına rağmen, işçi sınıfının ve diğer devrimci sınıf ve tabakaların kendiliğinden hareketini bir hedefe yönlendirme görevini üstlenen bir örgüttür. Bu örgütün bu büyük görevini yerine getirebilmesi için eylemde "tek bir insan" gibi hareket etmesi mutlak gerekliliktir. Komünist partisi, üyelerinden "çelikten bir disiplin" talep eder. Bu disiplin kölece değil, bilinçli bir disiplindir. Bu disiplinin temeli, işçi sınıfının kurtuluşu için onun "örgütünden başka bir şeyinin olmadığı" bilincidir. Komünist partisinin belli işleyiş kuralları vardır. Bütün bu kurallar, her parti üyesi tarafından en baştan bilinen ve uyulması kabul edilen kurallardır. En kısa ifadesiyle "demokratik merkeziyetçilik" olarak ifade edilen bu kurallar; adından da anlaşılacağı üzere, demokrasi ve merkeziyetçiliği birlikte içermektedir. Demokrasi ve merkeziyetçiliğin sınırları, devrimin her döneminde, partinin içinde bulunduğu her anda aynı kalmaz. Bunlar duruma göre daralır, genişler. Esas olan, içinde bulunan her anda, anın mümkün kıldığı en geniş demokrasiyi, merkeziyetçiliği sarsmayacak biçimde uygulamaktır.

Demokratik merkeziyetçiliğin demokrasi yönü, öncelikle parti içinde görüş ayrılıkları üzerine serbestçe tartışılması; ideolojik mücadelenin yürütülmesi; parti içinde ilkesel konulardaki görüş ayrılıklarının (yalnızca ilkesel konularda olanların değil, ama ilkesel konularda mutlaka, sunuş biçimi ve zamanı şartlara bağlı olarak) kamuoyuna da yansıtılması; partinin ve partiyi destekleyenlerin ve devrimci kamuoyunun parti içinde görüş ayrılıklarının durumunu yazılı belgeler üzerinden bilmesi, denetleyebilmesi; partiyi kont-

rol edebilmesi ve ideolojik mücadeleye katılabilmesi, müdahale edebilmesi imkânına sahip olması anlamına gelir.

Parti içinde parti programı çerçevesinde ve parti kurallarına uygun olarak yürütülen tartışma ve eleştiri özgürlüğü, demokrasinin gereğidir. Ancak bu özgürlük hiçbir şekilde, partinin aldığı ve uygulamaya geçilen bir eylem kararının uygulanmasında eylem birliğini bozma özgürlüğüne dönüştürülemez. "Eleştiri özgürlüğü/eylem birliği"ni sabote etmeyecek biçimde ele alınır ve uygulanır.

Bu noktada, bizim doğru marksist-leninist pozisyonlara varmamız süreç içinde olmuştur. "Eleştiri özgürlüğü/eylem birliği" ilkesinin kavranması ve uygulanması bağıntısında, geçmişin bürokratik merkeziyetçi sapmalarından kopmamız özellikle eski kardeş örgütlerimiz olan Avusturya Marksist-Leninist Partisi, Akıma Karşı ve Batı Berlinli Komünist adlı örgütlerin getirdiği eleştiriler sonrasında yürüttüğümüz ideolojik mücadele içinde olmuştur.

Üçüncü Kongremiz bu konudaki pozisyonlarımızı olumlu olarak şöylece formüle etmiştir:

«1- "GENEL OLARAK EYLEM KONUSUNDA KARAR ALINDIKTAN SONRA EYLEM KARARI ÜZERİNE TARTIŞILMASI DOĞRU DEIĞİLDİR" ŞEKLİNDEKİ BİR GENEL TEZ, LENİNİZMİN BU KONUDAKİ GENEL TEZİYLE ÇELİŞEN, REVİZYONİST BİR TEZDİR.

Leninizm'in bu konudaki genel tezi Lenin tarafından "Eleştiri Özgürlüğü ve Eylem Birliği" başlıklı yazısında formüle edilmiştir:

"BELLİ BİR EYLEMİN BİRLİĞİNİ SARSMADIĞI SÜRECE, TAMAMEN VE HER YERDE ELEŞTİRİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE PARTİ TARAFINDAN KARARLAŞTIRILAN BİR EYLEMİN BİRLİĞİNİ YOK EDEN VEYA ZORLAŞTIRAN HİÇBİR ELEŞTİRİYE İZİN VERMEMEK."

"Genel olarak eylem konusunda karar alındıktan sonra, eylem kararı üzerine tartışılması doğru değildir" şeklindeki bir genel tez, bir başka biçimde, "Eylem konusunda karar alındıktan sonra, eleştiriye izin verilmez" biçiminde de ifade edilebilir. Böyle ifade edildiğinde, Lenin'in genel tezi, ilkesiyle çeliştiği çok daha açık görülmektedir. Lenin için, eylem

konusunda karar alındıktan sonra da tartışma ve eleştiri özgürlüğü –bu özgürlüğün kullanılması eylem birliğini yok etmediği ve zorlaştırmadığı sürece– vardır, kuraldır. TKP/ML(BOLŞEVİK) Merkez Komitesi'nin 1 Mayıs polemiği içinde 22.4. tarihli mektubunun bir bölümünde ileri sürdüğü, "Genel olarak eylem kararı alındıktan sonra eylem kararı üzerine tartışılması doğru değildir" biçimdeki genel tezde ise, tartışma ve eleştiri özgürlüğünün ortadan kaldırılmasının Lenin'deki temel kıstası olan "eylem birliğini bozmama" kıstası ortadan kalkmakta; eylem konusunda kararın alınmış olması, tartışma ve eleştiri özgürlüğünün ortadan kaldırılması için yeterli olarak görülmektedir. Böyle bir genel tez, eylem kararları alındıktan sonra da, onlar henüz uygulama aşamasına gelmeden, bir dönem olabileceği, böyle bir dönemde, alınan kararın doğruluğu ve yanlışlığı konusunda yürütülecek bir tartışmanın sonradan uygulanacak olan eylemin birliğini yok eden veya zorlaştıran bir şey olması gerekmediğini; eylem kararı üzerine yürütülen her tartışmanın, getirilen her eleştirinin de mutlaka eylemin birliğini bozacağı anlamına gelmediğini vb. dıştalamakta, bu genelliği içinde soruna ayrımsız yaklaşmaktadır. Böyle bir genel tezin uygulamada temel alınması hâlinde, alınan; henüz uygulama aşamasına gelmemiş yanlış bir eylem kararının tartışmayla düzeltilme imkânı ortadan kalkar; eylem kararı üzerinde, karar alındıktan sonra her türlü eleştiri ve tartışma –karar alındı gerekçesiyle– imkânsız hâle gelir, parti üyelerinin ideolojik mücadele imkânlarını önemli ölçüde kısıtlanmış olur.

2- KARARLARIN ALINMASINDAN ÖNCE VE SONRA TARTIŞMA ÖZGÜRLÜĞÜ VE ALINAN BİR KARARIN UYGULANMASI YÜKÜMLÜLÜĞÜYLE TARTIŞMA ÖZGÜRLÜĞÜNÜN BAĞI

Parti içinde ideolojik mücadele, marksist-leninist bir partinin gelişmesinin temel yasasıdır. İdeolojik mücadele, tartışma özgürlüğü sorunuyla doğrudan bağıntılıdır. Tartışma ve eleştiri özgürlüğü, ideolojik mücadelenin yürütülmesinin vazgeçilmez temelidir.

Ancak tartışma ve eleştiri özgürlüğü mutlak değildir. Lenin'in de tespit ettiği gibi, "Parti tarafından kararlaştırılan bir eylemin birliğini yok

eden veya zorlaştıran hiçbir eleştiriye izin verilmez."

Bu noktada tartışma ve eleştiri özgürlüğü sınırlandırılır ve evet, belli bir süre için ortadan kaldırılır. Yani leninist parti için kural, "BELLİ, PARTİ TARAFINDAN KARARLAŞTIRILMIŞ BİR EYLEMİN BİRLİĞİNİ YOK ETMEDİĞİ VEYA SARSMADIĞI SÜRECE TARTIŞMA ÖZGÜRLÜĞÜ"dür.

* * *

Eylem birliğinin yok edildiği veya sarsıldığı bir durum, tartışma ve eleştiri özgürlüğünün kısıtlandığı veya bütünüyle ortadan kaldırıldığı bir durumdur.

Ama tartışma ve eleştiri özgürlüğü karar alınmadan önce, karar alındıktan sonra da belli değişiklikler gösterir.

Bu değişiklik, karar alınmadan önce tartışma özgürlüğü vardır; karar alındıktan sonra tartışma özgürlüğü yoktur şeklinde bir değişiklik değil; tartışma ve eleştiri özgürlüğünün sınırlarında, genişliğinde bir değişikliktir.

Marksist-leninist partilerde doğru olan, yapılmaya çalışılması gerekli olan uygulama; herhangi önemli tartışmalı bir konuda bir KARAR ALMADAN ÖNCE, o konuda parti içinde ve dışında, karar alınacak konuda en geniş tartışmanın yürütülmesi, eleştiri özgürlüğünün sonuna kadar kullanılması, KARARIN belli bir anlamda "FİKİR MÜCADELESİNİN BİTİP, ELEŞTİRİNİN TÜKENMESİ" sonucunda, yani bütün parti üyelerinin parti içinde tartışılan konudaki bütün görüş ayrılıklarını incelemesi, herkesin görüşünün açıkça belirlenmiş olması sonucunda alınması biçimindeki uygulamadır. Yani önemli konularda karar alınmadan önce, o konuda bütün görüşlerin ortaya konmuş olduğu ve üzerinde tartışılmış olduğu bir GENEL TARTIŞMA, tartışma/karar bağıntısında doğru bir uygulamadır.

Çünkü marksist-leninist partiler kararı uygulamak için alırlar. Alınan bir kararın uygulanması, her parti üyesi için –o alınan kararı yanlış bile bulsa– yükümlülüktür. Bu, marksist-leninist partilerde disiplin ilkelerinin gereğidir. Ama marksist-leninist parti, partililerden körce, kölece bir itaat değil; bilinçli bir disiplin talep eder. Bilinçli bir disiplin ise ancak

partinin bağrında yürütülen eleştiri ve fikir mücadelesi üzerinde oluşabilir. Kararların alınmasına, o karar alınmadan bizzat katılan, görüşlerini bildiren, doğru bulduğu görüşlerin mücadelesini veren ve kararın parti içindeki bütün görüş ve eğilimlerin açık mücadelesi sonucunda alındığının bilincinde olan bir üyenin, o kararı uygulaması kölece bir itaatın değil, bilinçli bir disiplinin ifadesidir.

Sorun böyle olduğundan, Stalin, karara varılan noktayı, bir bağıntıda, "fikir mücadelesinin bittiği, eleştirinin tükendiği" nokta olarak görüyor.

Rusya Komünist Partisi/Bolşevik Tüzüğü, "herhangi bir konu hakkında karar alınmadığı sürece… tartışma bütünüyle serbesttir" tespitini yapıyor. Komintern Tüzüğü, "Parti sorunları parti üyeleri ve örgütler tarafından yalnızca yetkili parti organı karar alana kadar tartışılır" diyor.

Açıktır ki, alınan kararın uygulanma yükümlülüğü, parti üyelerinin o karar üzerine eleştiri özgürlüklerini (eylem birliğini bozmadığı sürece) ortadan kaldırmaz. Karar alındıktan sonra da uygulama yükümlülüğünü yerine getirenler, aynı zamanda –partinin kuralları çerçevesinde– eleştiri özgürlüğünü kullanma hakkına sahiptirler. Ancak artık –karar alınan konuda, karar gerçekten parti içinde karar öncesinde yürütülen geniş bir tartışmanın sonucunda alındı ise, gerçekten "fikir mücadelesi bitip, eleştiri tükenip" alındıysa– artık aynı konu belli bir süre partinin genel tartışma sorunu hâline gelmez. (Bu, tek tek parti üyelerinin, hücrelerinin bu konuda tartışmasını ve eleştirisini dıştalamaz. Her üye, eleştirisinin bütün partiye tanıtılması hakkına sahiptir.) Bu anlamda da eleştiri ve tartışma özgürlüğünün (yalnızca alınan kararı uygulama yükümlülüğünün varlığı anlamında değil) sınırı, genişliği, karar alınmadan öncesine göre daralmıştır.

İşte bu yüzden birçok marksist-leninist partinin tüzüğünde, tartışma/karar bağıntısında, "tartışmanın karar alınana kadar bütünüyle özgür" olduğu belirtiliyor; karar alındıktan sonrası için ise uygulama yükümlülüğü vurgulanıyor.

3- PARTİ KONGRESİ KARARLARI ÜZERİNE TARTIŞMA İLE İLGİLİ

Parti kongreleri, marksist-leninist partilerin en yüksek organlarıdır.

Parti kongreleri partinin genel çizgisinin belirlendiği; izleyeceği siyasetin genel hatlarının tespit edildiği, partinin gelecekteki çalışmasının yönünün tespit edildiği, kısacası öncelikle partinin genel çizgisini ilgilendiren belirleyici önemdeki kararların alındığı esas organdır.

Eğer parti kongreleri'nin aldığı kararların bütün diğer parti organları ve parti üyelerinin tümü için bağlayıcı olduğu bilinirse, bu doğru bir biçimde bilince çıkartılırsa, o zaman parti kongrelerinde karar alınan bir konuda, o parti kongresi öncesinde geniş bir tartışmanın ve ideolojik mücadelenin parti içinde mutlaka yürütülmüş olması gerektiği açıkça ortaya çıkar. Parti kongresinin karara bağlayacağı konular üzerinde fikir mücadelesi ve eleştiri mutlaka bütün partide kongreler öncesinde yürütülmeli; kongre, kararlarını, parti içinde daha önce yürütülmüş fikir mücadelelerinin temelinde almalıdır. Bir parti kongresinin, parti içinde daha önceden mümkün olan en geniş tartışmanın yürütülmemiş olduğu bir konuda –özellikle önemli konularda– bağlayıcı bir karar alması (çok olağanüstü, geniş bir tartışma yürütülmesinin imkânlarının çok az olduğu, varolan bütün imkânlar sonuna kadar zorlandığı hâlde yeterli bir tartışmanın yürütülememiş olduğu, buna rağmen acil bir karar almak zorunda olunduğu durumlar dışta tutulursa) yanlıştır.

Kongrenin karar alacağı konularda (özellikle önemli konularda) parti içinde (ve mümkün olan en geniş çevre içinde) kongre öncesinde en geniş tartışmanın yürütülmüş olması zorunluluğu; kongrenin aldığı kararlar üzerine kongre sonrasında da tartışmayı ve kongre sonrasında kongre kararlarına eleştiri getirme özgürlüğünü dıştalamaz. Ama artık değişen bir durum da vardır. Kongre öncesi parti için genel tartışma konusu olan bir takım noktalarda artık "fikir mücadelesi bitip, eleştiri tükenip, karara varılmış"tır. Bu konularda artık bütün parti üyeleri bu kararları hayata uygulamakla yükümlüdürler. Bu kararlar doğrultusunda izlenecek somut siyaseti hayata uygulamakla yükümlüdürler. Karar alınan konular, artık partinin genel tartışma konusu olmaktan çıkmıştır. Partinin çizgisinin parçaları hâline gelmiştir. Bu, açıktır ki, karar alınmadan öncekinden değişik bir durumdur. Kongre ve onun görevlendir-

diği yönetici kurumlar, parti üyelerinden bu kararlara uymasını, hayata uygulamasını talep etmektedir. Tabii ki bu kararlar, uygulamak için kavratmak amacıyla partiye sunulacak; bu kararlar üzerine de tartışılacaktır. Ve bu tartışma içinde tabii ki kararları yanlış bulanlar eleştirilerini getireceklerdir. Ve parti tüzüğü hükümleri çerçevesi içinde, yanlış buldukları bu kararların değiştirilmesi için mücadele edeceklerdir. Ama artık partinin bütünü açısından –yeni bir genel tartışma açılmadıkça– bu konulardaki tartışma, genel açısından, bu konularda yürütülen ideolojik mücadele temelinde bir karara varmak amacında olan bir tartışma değil; varılmış olan kararları kavrayıp hayata geçirmek amacıyla yürütülen bir tartışmadır. Bu amaç tespiti tabii ki, tek tek yoldaşların eleştirisinin önüne engel konmak için kullanılamaz.» (Bolşevik Partizan, sayı 27, s.30-33, Ocak/Şubat 1986)

Demokratik merkeziyetçilik ilkesinin demokrasi yanı, yalnızca tartışma ve eleştiri özgürlüğüyle sınırlı değildir. Demokrasi aynı zamanda, üst kademelerin alttan seçimle işbaşına gelmesini talep eden seçim ilkesini ve kitlenin partiyi kontrol etmesine izin verecek "tam bir aleniyet" ilkesini de içerir. Demokrasinin, tartışma ve eleştiri özgürlüğü dışındaki bu diğer iki yönü, gizli olan bir partide ister istemez şartların zorlaması sonucu sınırlı olacaktır. Demokrasinin bu iki ilkesi –özellikle ikincisi– tam anlamıyla ancak iktidardaki bir komünist partisi tarafından gerçekleştirilebilir ilkelerdir.

İşte Lenin bu yüzden "Ne Yapmalı?" da "geniş demokrasi ilkesi" uygulanmasını talep edenlere karşı şunları söylemektedir:

«Geniş bir demokrasi ilkesinin iki açık koşulu gerektirdiğini herhalde herkes kabul eder; birincisi tam bir açıklığı, ikincisi bütün fonksiyonerlerin seçimle işbaşına gelmesini. Örgütün üyeleriyle sınırlanmamış tam bir açıklık olmadan demokratizmden sözetmek gülünç olur. Alman Sosyalist Partisi'ne demokratik bir örgüt diyebiliriz, çünkü bütün faaliyetleri, parti kongreleri bile, açık olarak yapılır; ama üyeleri dışında herkese karşı gizlilik perdesi altında saklanan bir örgütü kimse demokratik olarak nitelendiremez. O hâlde, "geniş bir demokrasi ilkesi"nin

temel koşulu gizli bir örgüt tarafından yerine getirilemezken bu ilkeyi öne sürmenin anlamı ne? Bu "geniş ilke", böyle bir durumda görkemli ama içi boş bir sözdür. Dahası var. Bu söz, örgütlenmeye ilişkin andaki ivedi görevlerin hiç anlaşılmadığının da kanıtıdır. Bizim devrimcilerimizin "geniş" yığını arasında gizliliğe ne kadar az uyulduğunu herkes bilir. Bundan, "üyelerin sıkı bir elekten geçirilmesini" haklı olarak isteyen Bv'nin nasıl yakındığını gördük. Ama "gerçeklik duygularıyla" övünen kimseler, böyle bir durumda en keskin gizliliğin ve üyelerin en sıkı (yani daha da sıkı) bir elekten geçirilmesi üzerinde değil de "geniş bir demokrasi ilkesi" üzerinde direniyorlar! Karavana atmak buna denir.

Demokratizmin ikinci koşulu için de seçim ilkesi için de durum daha uygun değildir. Siyasal özgürlüğün bulunduğu ülkelerde, seçim ilkesi tartışma götürmez. Alman Sosyal Demokrat Partisi tüzüğünün birinci maddesi şöyle der: "Parti programının ilkelerini kabul edenler ve partiyi gücü yettiği kadar destekleyenler parti üyesidir." Bir tiyatro sahnesi, seyircilerine ne kadar açıksa, siyasal arena da kamuoyuna o kadar açık olduğundan, herkes gazetelerden ve açık toplantılardan şu ya da bu kimsenin partinin ilkelerini kabul edip etmediğini, partiyi destekleyip desteklemediğini bilir. Belirli bir siyasal kişinin işe nasıl başladığını, nasıl bir evrimden geçtiğini, çetin bir anda nasıl davrandığını, ne gibi nitelikler taşıdığını herkes bilir; onun için bütün parti üyeleri bütün olguları biliyor olduklarından, bu kişiyi belirli bir parti fonksiyonuna seçerler ya da seçmezler. Bir parti üyesinin siyasal eylem alanındaki her hareketinin (sözcüğün kesin anlamıyla) genel denetimi, biyolojide "en uygunların kalımı" diye adlandırılan ve otomatik olarak işleyen siyasal bir mekanizmayı yaratır. Mutlak bir açıklığın, seçilme hakkının ve genel denetimin sonucu olan bir "doğal seçim" her siyasal kişinin, son tahlilde, "kendisi için en uygun yeri" bulmasını, gücüne ve yeteneklerine en uygun düşen işi yapmasını, hatalarının sonuçlarını anlamasını ve hatalarını kabul etme ve kaçınma yeteneğini herkesin önünde ortaya koymasını sağlar.

Çizdiğimiz bu tabloyu, bizim otokrasimizin çerçevesi içine yerleştirmeye çalışınız! Rusya'da, "parti programının ilkelerini kabul eden ve partiyi

gücü yettiği kadar destekleyen" herkesin, gizli çalışan devrimcinin bütün eylemlerini denetlemesini akıl alır mı? İşin çıkarları gereği, devrimci, bu "herkes" dediklerimizin ondadokuzundan kimliğini saklamak zorunda iken, bu herkesin, devrimcilerden birini belli bir kademeye seçmesi mümkün müdür? Raboçeye Dyelo'nun ortaya attığı görkemli formüllerin gerçek anlamı üzerinde biraz düşününüz, otokrasinin karanlığı ve jandarma egemenliği altında, seçimi yapanın jandarma olduğu şartlarda, parti örgütünde "geniş demokratizmin" yararsız ve zararlı bir oyuncaktan başka bir şey olmadığını görürsünüz. Yararsız bir oyuncaktır, çünkü gerçekte, hiçbir devrimci örgüt, ne kadar isterse istesin, geniş demokratizmi hiçbir zaman uygulamamıştır ve uygulayamamıştır. Zararlı bir oyuncaktır, çünkü "geniş bir demokrasi ilkesini" uygulanması yolunda herhangi bir çaba, sadece, polisin büyük baskınlara girişmesini kolaylaştıracak bugün hüküm süren ilkelliği devam ettirecek ve pratik içinde çalışan militanların dikkatini, profesyonel devrimciler olmak için kendilerini eğitmeleri gibi ciddi ve ivedi bir görevden, "kağıt" üstünde ayrıntılı seçim sistemi kuralları hazırlamaya çekecektir. Bu "demokratizm oyunu" ancak etkin çalışmaya katılma fırsatını bulamayan kimselerin sık sık toplandığı yurtdışında, özellikle küçük gruplarda, yer yer gelişebilirdi.» ("Ne Yapmalı?", Lenin, s.147-148, İnter Yayınları, Mayıs1997, İstanbul)

Lenin, burada Çarlık Rusya'sında komünist partisinin geniş demokrasi ilkesi temelinde mi, yoksa merkeziyetçilik ilkesi temelinde mi işlemesi gerektiği sorusunu tartışmakta ve "geniş demokrasi ilkesi" temelinde işlemesi gerektiğini savunanlara karşı, bunun Rusya şartlarında "olamazlığını" ortaya koymaktadır. İllegal olan hiçbir partide tam bir aleniyet ve tüm fonksiyonerlerin seçimle işbaşına gelmesi mümkün olmadığına göre, "geniş demokrasi ilkesi"nin savunulması anlamsızdır, "tehlikeli bir oyundur". Böyle bir talep Lenin'e göre, anın gerçek görevlerinden de saptıran bir taleptir aynı zamanda. Lenin'in Çarlık Rusya'sı için reddettiği "geniş demokrasi ilkesi" –yani tam bir aleniyet ve tüm fonksiyonerlerin seçimi– emperyalizm ve proleter devrimleri çağında, proletaryanın bizzat

iktidarda olmadığı tüm ülkeler için reddedilmek zorundadır.

Sorun "geniş demokrasi ilkesi"yle "merkeziyetçilik ilkesi"nin örgütlenme ilkesi olarak karşı karşıya konulup tartışıldığı zaman; iktidarda olmayan bir proletarya partisinin "geniş demokrasi ilkesi"ni uygulayamayacağı, onun alternatifi olarak konan "merkeziyetçilik ilkesi" temelinde örgütleneceği, örgütlenmek zorunda olduğu açıktır.

Sorun bu şekilde tartışıldığında, henüz bir yanda "demokrasi", öbür yanda "merkeziyetçilik" ilkesi; bu iki ilke karşı karşıya konularak tartışılmaktadır. Henüz bu iki ilkenin birleştirildiği "demokratik merkeziyetçilik" ilkesi ortada yoktur.

Ama "merkeziyetçilik ilkesi" denen ilke temelinde örgütlenildiğinde, sözkonusu örgüt içinde demokrasinin hiç olmadığı anlamına da gelmiyor bu. Bizzat merkeziyetçilik ilkesi temelinde örgütlendiği tespiti yapılan RSDİP içinde –henüz demokratik merkeziyetçilik örgütlenme ilkemizdir tespiti yapılmadığı dönemde de yani kuruluştan 1906'ya kadar olan dönemde de– demokrasinin tartışma ve eleştiri özgürlüğü ve sınırlı olarak da seçim ve açıklık gibi unsurları uygulanıyordu.

Bu noktada, "SBKP/B Tarihi-Kısa Ders"te de partinin kuruluş dönemiyle ilgili olarak örgütlenme ilkesi üzerine tartışılan yerde, Lenin'in "Ne Yapmalı?"sında takındığı tavra benzer bir tavır takınılır. Orada söylenenler şöyledir:

*«Parti, doğru işlemesi ve kitlelere sistemli bir şekilde önderlik etmesi için, **merkeziyetçilik** temelinde örgütlenmeli, bir tek tüzüğe, herkese – aynı parti disiplinine ve bir tek yönetici organa sahip olmalıdır. Bu organ, parti kongresi, kongreler arasındaki zamanlarda da Parti Merkez Komitesi'dir. Partide azınlık çoğunluğa, tek tek örgütler merkeze, alt örgütler üst örgütlere tabi olmak zorundadır. Bu önkoşullar olmadan, işçi sınıfının partisi gerçek bir parti olamaz, işçi sınıfını yönetme görevlerini yerine getiremez.*

Elbette ki bu dönemde parti örgütleri, Çarlık otokrasisi rejimi altında partinin illegal olmasından dolayı, tabandan seçim ilkesi üzerinde inşa

edilmiş olamazdı; parti, sıkı bir gizlilik karakterine bürünmek zorundaydı. Ama Lenin, partimizin yaşantısındaki bu ***geçici*** *özelliğin, Çarlığın yıkılmasının daha ilk günlerinde ortadan kalkacağını, partinin açıktan ortaya çıkan ve legal bir parti hâline geleceğini ve parti örgütlerinin demokratik seçim temeli üzerinde,* ***demokratik merkeziyetçilik*** *temeli üzerinde inşa edileceğini düşünüyordu.*

"Eskiden," *diye yazıyordu Lenin, "Partimiz şeklen örgütlenmiş bir bütün değildi, sadece ayrı ayrı grupların bir toplamı idi ve bundan dolayı da bu gruplar arasında ideolojik etkileme ilişkilerinden başka bir ilişki bulunamazdı.* ***Şimdi*** *ise örgütlü bir parti hâline geldik ve bu da bir gücün yaratılması, fikirlerin otoritesinin gücün otoritesine dönüşmesi, alt parti kademelerinin üst parti kademelerine tabi olması demektir." (Lenin, Tüm Eserler, cilt VI, s. 291, Rusça.)*

Lenin, Menşevikleri, partinin otoritesine ve disiplinine itaat etmeyen örgütsel nihilizm ve aristokratik anarşizm ile suçluyor ve şöyle yazıyordu:

"Bu aristokratik anarşizm, özellikle Rus nihilistine özgüdür. Parti örgütü ona korkunç bir 'fabrika' gibi görünür; parçanın bütüne, azınlığın çoğunluğa boyun eğmesi bir 'kölelik'tir... merkezin yönetimi altında işbölümü onda, insanların 'çarka ve dişliye' dönüşmesine karşı traji-komik bir çığlık atmaya neden olur (bu dönüşmenin en zalim örneği olarak, redaktörlerin birer yazara dönüştürülmesi görülür); Partinin örgüt tüzüğünden sözedilmesi, yüzünü aşağılayıcı bir şekilde buruşturmasına ve küçümseyici bir tavırla. işlerin tüzük olmadan da pekala yürüyebileceğini belirtmesine... neden olur." (Lenin, "Seçme Eserler", cilt 2, s. 445.)» ("SBKP/B Tarihi Kısa Ders", Stalin, s.66-67, İnter Yayınları, Aralık 1990, İstanbul)

"SBKP/B Tarihi Kısa Ders"ten yaptığımız bu alıntıda da görüldüğü gibi, Rusya'da Çarlık iktidarı altında partinin illegal olma zorunda olduğu, bu yüzden de "merkeziyetçilik" ilkesi temelinde inşa edildiği ortaya konuyor.

Demokrasi ilkesi, "tabandan seçim" ilkesi ve açıklık olarak yorumlanıyor.

Açıktır ki, "demokrasi" ilkesi, seçim ve tam açıklık olarak ele alın-

dığında, illegal bir partinin merkeziyetçilik ilkesi temelinde kurulduğunu söylemek doğrudur. Ama demokrasinin diğer unsuru –parti içinde görüş ayrılıkları üzerine serbestçe tartışma, eleştiri özgürlüğü – demokratik merkeziyetçiliğin bir unsuru olarak ele alındığında; ilkenin demokratik merkeziyetçilik olduğunu söylemek doğrudur. Nitekim Dünya Komünist Hareketi daha sonra, komünist partisinin işleyiş ilkesinin "demokratik merkeziyetçilik" olduğu tespitini Komintern I. Kongresi'nde yapmıştır.

Lenin-Stalin'in önderliğindeki Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin de "merkeziyetçilik" ilkesi temelinde kurulmuş olduğu tespiti yapılmasına rağmen; onun içinde parti programı çerçevesinde ve parti kuralları içinde, eylem birliğini bozmama şartıyla, en geniş eleştiri ve tartışma özgürlüğü vardı. Bu anlamda onun kuruluş ilkesinin de demokratik merkeziyetçilik olduğunu; demokrasinin özellikle seçim ve açıklık ilkelerinin illegalite şartlarında şartlara göre sınırlı olduğunu söyleyebiliriz.

Demokratik merkeziyetçiliğin merkeziyetçilik yanı herkesi bağlayan bir parti tüzüğünün varlığı; herkesi bağlayan parti disiplinin varlığı; herkesi bağlayan bir en üst organın (Kongrenin) varlığı; iki kongre arasında onun yetkilerini kullanan, onun seçtiği bir merkezin varlığı; bütün parti organlarının Merkez Komitesi'nin kararlarına uyması; alt kademelerin üst kademelere; azınlığın çoğunluğa uymasını içerir.

Bu iki yanın şartlara göre ustaca kaynaştırılması, komünistlerin önünde duran önemli bir görevdir.

(9) "EYLEM BİRLİĞİ–ELEŞTİRİ ÖZGÜRLÜĞÜ" İLKESİ, uygulamada belli şartlar altında, yukarıda ortaya koyduğumuz gibi, eleştiri özgürlüğünü ortadan kaldırmayı da öngörür. Buna bizim pratiğimizden örnek, Olağanüstü Parti Kongresi'nde aldığımız şu karardır:

«BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI VE MARKSİZM-LENİNİZM'İN GÜNCEL KISTASLARI KONUSUNDAKİ KARARLARA KARŞI AJİTASYON-PROPAGANDAYI YASAKLAMA KARARI:

III. Kongre'miz, Bolşevik Parti inşası konusunda parti içinde yıllarca sürdürülen tartışmayı, aldığı Bolşevik Parti inşası hakkında kararla sonuçlandırmış; parti çizgimize Marksizm-Leninizm bilimi temelinde bu alanda yeni unsurlar katmıştır.

III. Kongre'miz, "Marksizm-Leninizm'in Güncel Kıstasları" konusunda da partimiz içinde yıllarca sürdürülmüş tartışmayı sonuçlandırmış, "Marksizm-Leninizm'in Güncel Kıstasları"nın neler olduğu, bunların nasıl kullanılacağı vb. konusunda kesin kararlar alarak, parti çizgimizi bu alanda da ilerletmiştir.

III. Kongre'miz ertesinde, kongrede ortaya çıkan ideolojik-siyasi görüş ayrılıkları giderek derinleşmiş ve gerek parti inşası konusunda, gerek "Marksizm-Leninizm'in Güncel Kıstasları" konusunda, marksist-leninist parti çizgimizden sapan bir çizgi temelinde III. Kongre delegelerinin yarısı ve partinin bu delegeler önderliğindeki bir bölümü birleşmiştir.

Bu delegelerden bir bölümü kendi çalışma alanında hizipçi bir faaliyet yürütmeye başlamıştır.

Partinin önemli bir azınlığını oluşturan bu unsurların gerek parti inşası konusundaki, gerekse "Marksizm-Leninizm'in Güncel Kıstasları" konusundaki çizgilerini, olağanüstü kongremiz ayrı özel kararlarda değerlendirmiş ve mahkûm etmiştir.

Sözkonusu alanlardaki çizgi, kökten yanlış, Marksizm-Leninizm'e ters, inkârcı, tasfiyeci bir çizgidir. Bu çizgi, doğrudan doğruya Bolşevik Parti inşasını imkânsız kılmaya yönelen bir çizgidir.

Bu çizgi temelinde, parti içinde bir fraksiyon oluşması yönünde gelişmeler olmuştur. Giderek, başlangıçta yalnızca azınlığın belirli unsurlarının yürüttüğü hizipçi faaliyet, partinin merkezi görevlerini sabote edici, Bolşevik Parti inşası çalışmasını akim kılıcı faaliyetler, bütün azınlığın eğilimleri hâline gelmeye başlamıştır. Görünüşte bir parti çatısı altında iki ayrı parti anlayışı, fraksiyonlar konfederasyonu anlayışı, azınlığımız tarafından parti içinde "buhrandan çıkış yolu", hem de marksist-leninist çıkış yolu olarak açıkça savunulmaya başlanmıştır.

Partiyi açıkça bölünmeye götüren ve parti çalışmalarını felce uğratan bu gelişmeler karşısında, bu buhranın aşılması için ideolojik mücadele ile azınlığımızın çatıştığımız alanlardaki anti-leninist özünü teşhir eder ve doğru yoldan sapanları marksist-leninist yola kazanmaya çalışırken; aynı zamanda da bir parti içinde örgütsel birliğin nasıl yürüyebileceğini, hangi şartlar altında Bolşevik Parti inşasını sekteye uğratan yanlış görüşlerin savunucularıyla aynı parti içinde nasıl birlikte gidebileceğimizi de açıklamak marksist-leninistlerin görevidir.

Olağanüstü Parti Kongre'miz bu bilinçle şu kararı alır:

Kongremiz, III. Kongre'de alınan ve kongremiz tarafından da da onaylanan "Parti İnşası" ve "Marksizm-Leninizm'in Güncel Kıstasları" konusundaki kararların parti çizgimizin en temel unsurlarından bazıları olduğunu açıklar.

Kongremiz, şimdi ayrı örgüt olarak ortaya çıkmış olan, kendini partimizden örgütsel olarak ayırmış olan azınlığın bu konulardaki yanlış, Leninizm'e düşman, parti inşası görevlerinin çözümünü imkânsız kılan çizgisini kökten reddeder ve şunları gerekli gördüğünü açıklar:

**Partimiz, sözkonusu konulardaki parti çizgimizi, parti inşası pratiğimizde her türden yanlışa karşı, özellikle de içimizden çıkan azınlığın tasfiyeci anti-leninist çizgisine karşı sürekli ve sistemli bir ideolojik mücadele için de savunur ve uygular.*

**Partimiz bu konulardaki çizgimize karşı tasfiyeci görüşlerin propagandasının TKP/ML(BOLŞEVİK) üyeliğiyle bağdaşmadığını açıklar.*

**Kongremiz, Merkez Komitesi'ne bu kararları kesinlikle uygulama görevi verirken, özel yayınlarda (Tartışma Yazılarında) "Parti İnşası" ve "Marksizm-Leninizm'in Güncel Kıstasları" konularında da bütün parti üyelerinin köklü fikir alış verişi için yere sahip olması gerektiğini açıklar.*

Kongremiz gelinen noktada, azınlığın Olağanüstü Parti Kongresi öncesinde ayrılmış olması sonucu, bu kararın somut esas fonksiyonunun, azınlıkla birlikte gitmekte olan marksist-leninist unsurlara, marksist-leninist partimiz içinde birlikte çalışmanın şartlarını bir kez daha göstermek olduğunun bilincindedir.

Kongremiz, böyle bir kararın, olağanüstü gelişmeler sonucu alınmış bir karar olduğunu da açıklamayı gerekli görür.» ("TKP/ML (BOLŞEVİK) Olağanüstü Parti Konferansı Raporu", s. 117-120, Temmuz 1987)

(10) TEMSİL HAKKI ÜZERİNE

Bu noktada, temsil hakkı, tek tek üyelerin değil, parti örgütlerinin temsil hakkı olarak ele alınmaktadır.

Açıktır ki, bu temsil edilmede, her delege mümkün olduğunca eşit sayıda üyeyi temsil edecektir.

Her delege ilke olarak kendi kullanacağı bir oya sahip olacaktır.

Parti örgütü içinde çalışmayan üyelerin durumu özel olarak ele alınmalı, bunların temsil edilmesi sorunu her somut durumda somut olarak çözülmelidir.

Birden fazla hücrede çalışan parti üyeleri delege seçimlerine yalnızca bir hücrede katılabilirler. Seçme ve seçilme hakkına yalnızca çalıştıkları bir hücrede kullanabilirler.

Birden fazla hücrede çalışan parti üyelerinin hangi hücrede seçime katılacaklarını Merkez Komitesi belirler.

(10a) Merkez Komitesi özel yetkisini kullanıp kuraldışı olarak "oy hakkına sahip" delege de çağırabilir. Kural dışı olarak oy hakkına sahip delege çağırma hakkı ve yetkisi ancak sözkonusu delegenin seçimlere katılamamış olması hâlinde kullanılabilir.

Merkez Komitesi'nin tespit ettiği delege anahtarı temelinde yapılan seçimlere katılma imkânına sahip olmuş ama seçilememiş üyeler, kongrelere Merkez Komitesi tarafından ancak oy hakkına sahip olmayan (danışma) delegeler olarak çağrılabilirler. Ancak bunlara –kendi talepleri ya da diğer kongre delegelerinin önerileri üzerine– oy hakkı verilemez.

Merkez Komitesi tarafından kural dışı olarak "oy hakkına sahip delege" olarak kongreye çağrılan delegeler, kongrenin başında kongrenin seçilerek gelmiş delegelerinin onayına sunulur. Ve ancak bu delgelerin onayı ile oy kullanma hakkını kazanır.

(11) TEMEL KARARLAR NELERDİR?

"Temel kararlar"dan anladığımız; partinin siyasi çizgisinin ve örgütsel yapısının esasına ilişkin olan kararlardır.

(12) Bu özel görev örgütleri/komisyonlar bizim durumumuzda şunlar olabilir:

(…)

Bunlardan bir bölümü bugün vardır. Bir bölümünde yalnızca sorumlular vardır. Bir bölümü ise hiç yoktur. Önümüzdeki dönemde hedef, bunlardan herbirinin Merkez Komitesi'nin tespit ettiği sorumlular önderliğinde, gerçek komisyonlar hâline getirilmesi olmalıdır.

(13) Burada sözkonusu edilen nedenler, ölüm, hastalık, hâkim sınıflar tarafından engellenme gibi, Merkez Komitesi üyesinin isteği, iradesi dışında objektif nedenler ve kendi isteğiyle istifadır.

Bunun dışında, ancak partiden atılma cezasını gerektirecek bir suçun işlendiği şartlarda ve hâkim sınıflarla işbirliğinin ispatlandığı vb. şartlarda, Merkez Komitesi içinden bir kişi, iki kongre arasında Merkez Komitesi'nden ve partiden çıkarılır.

(14) Partimiz, örgütlenmede, fabrika hücrelerini partimizin temel örgütleri hâline getirebilmek için, en başından itibaren fabrika hücrelerinin örgütlenmesine büyük önem verecek, örgütsel çalışma öncelikle bu yöne yönlendirilecektir.

6. Kongre'de bu konuda şunlar belirlenmiştir:

"… hem işçi sınıfının kendiliğinden hareketinin geri olduğu, hem de komünist örgütlenmenin güçsüz olduğu, işçi sınıfıyla komünist örgütün bağının zayıf olduğu günümüzde, BÜTÜN GÜÇ işçi sınıfını örgütlemeye verilmeli; bunun için belli sanayi merkezlerinde yoğunlaşılmalıdır." ("Bolşevik Partizan", Sayı 111, s.19, Haziran 1997)

(15) "Seçme ve seçilme hakkı dışında" hükmü, yalnızca kongre

için delege seçimlerinde oy kullanma ve seçilebilir olma hakkına sahip olmamak anlamına gelmez. Bunun ötesinde, aday üyeler, parti çalışmasının belirleyici önemde konularında da oy hakkına sahip değildirler. Bu, hiçbir şekilde aday üyelerin pratik faaliyetlerde hiçbir oylamaya katılmayacakları, hiçbir oy hakları olmadığı anlamına gelmez. Pratik faaliyetin bir dizi sorununda parti üyeleri doğru buldukları hallerde, aday üyeleri de sorumluluğa katma, inisiyatif geliştirme, adaylarda özgüveni geliştirme, yetkinleştirme ve benzeri amaçlarla oylamaya katarlar. Oylamaya katıldıkları her konuda, kuşkusuz adayların da oyları geçerlidir.

(16) 1988 yılında yapılan Örgütlenme Konferansı ve ertesinde yapılan 4. Kongre'de bu görev; merkezi düzeyde bir Kuzey Kürdistan Seksiyonu Örgütleme Komisyonu kurularak ele alındı. Seksiyon örgütlenmesinin aslında, bir anlamda, ayrı bir parti örgütlenmesi olduğu, bu biçimde bir örgütlenme kararının alındığı "Örgütsel Konferans"ta tespit edilmişti. 5. Kongre'de, parti isminin değiştirilmesine de bağlı olarak, eski "Seksiyon"un ismi, "BOLŞEVİK PARTİ (Kuzey Kürdistan)" olarak değiştirildi. Bu anlamda, Tüzük'teki ilgili madde, "BOLŞEVİK PARTİ (Kuzey Kürdistan)" maddesi oldu. BOLŞEVİK PARTİ'nin tüzüğü, hem BOLŞEVİK PARTİ (Türkiye), hem de BOLŞEVİK PARTİ (Kuzey Kürdistan) için aynen geçerli olan bir belge olarak kavranmak zorundaydı ve öyle de kavrandı.

Bu bölüm, daha sonraları gelişmemize bağlı olarak 6. Kongre'mizde "Bölge Partileri" olarak değiştirildi ve böylece örgütsel yapımıza uygun hâle getirildi.

9. Kongre'mizde "Antakya (Arabistan) Bölgesi" de ayrı bir bölge olarak tespit edildi. 11. Kongre'miz, Antakya/Arabistan bölgesinde yaşayan Arapların bir ulus olduğu kararını bir kez daha onayladı.

(17) Açıktır ki, "tüm meseleler" dendiğinde, illegal bir örgütlenmede anlaşılması gereken şey, ideolojik-siyasi görüş ayrılıkları ve illegaliteyi

yaralamadığı ölçüde örgütsel sorunlardır. Bu, örgütsel sorunlardaki görüş ayrılıkları üzerine tartışmanın, ancak çok genel düzeyde yürütülebileceği anlamına gelir. Kimin nerede, nasıl örgütlü olduğunu, partinin şu veya bu örgütünün somut olarak ne yaptığını vb. açığa çıkartabilecek tartışmalar ilke olarak reddedilmek zorundadır.

(18) Hakkında parti cezası verilmek istenen parti üyeleri, kendileriyle ilgili oylamada oy hakkına sahiptirler.

(19) Parti hücreleri bu düzenli aidatın yanında, her üyenin durumuna göre belli bir parti vergisi tespit edebilirler.

Gelirlerinin %10'nunu verdiğinde, geçinemeyecek durumda olan parti üyelerinin durumu hücreler tarafından somut ele alınarak kuraldışı özel aidat tespit edilir.

(20) Bu yoldaşlar görev gereği üretime katılmaları hâlinde tüm gelirlerini partiye verirler.

Bu yoldaşların tüm ihtiyaçları parti tarafından karşılanır.

Bu yoldaşların partiden aldıkları ücret birikim yaratmalarına izin vermeyecek düzeyde ve bir kalifiye işçinin ücretini aşmayacak düzeyde olur.

BUNLARA EK OLARAK 1988 YILINDA YAPILAN 1. ÖRGÜTLENME KONGRESİ'nde, BUGÜN DE GEÇERLİLİĞİNİ KORUYAN ŞU AÇIKLAMALAR YAPILMIŞTIR:

SEMPATİZANLARLA İLGİLİ

İleri sempatizan örgütlerinde de bu tüzüğün hükümleri doğrultusunda çalışma yürütülmesi hedeftir.

Açıktır ki, ileri sempatizanlar açısından, parti üyelerinde olduğu gibi, bu tüzük bağlayıcı değildir.

KADINLARA VE ÇOCUKLARA KARŞI ŞİDDET İLE İLGİLİ

Konferansımız, kadınlara ve çocuklara karşı şiddet uygulanmasının partimizin üyeliğiyle bağdaşmadığını; kadınlara ve çocuklara şiddet

uygulayanların partimize alınmayacağını ve partimizde barındırılmayacağını açıklar.

10. Parti Kongresi'nde, kadınlara ve çocuklara uygulanan şiddet bağlamında alınan karar şöyledir:

"Parti tüzüğümüzde yer alan «Kadınlara ve Çocuklara karşı şiddet uygulaması partimizin tüzüğü ile bağdaşmaz, kadınlara ve çocuklara şiddet uygulayanlar partimize alınmaz, partimizde barındırılmaz» hükmü Merkez Komitesi ve diğer yönetici kurumlar bağlamında ve çok uzun süredir parti üyesi olanlar bağlamında yalnızca bir tek anlamda yorumlanabilir: Derhal İhraç."

UYGULAMA İLE İLGİLİ KİMİ AÇIKLAMALAR

(Aşağıdaki açıklamalar, 6. Kongremiz tarafından onaylanmıştır. Tüzük açıklamalarının parçasıdır.)

Tüzüğün IV. Maddesinin (PARTİ DİSİPLİNİ) uygulanmasında ortaya çıkan kimi sorunlarda, uygulama aşağıdaki biçimde olacaktır:

a) Aday üyelerin durumu: Aday üyeler, seçme seçilme hakkı dışında üyelerin tüm hak ve yükümlülüklerine sahiptirler. Aday üyeler, aynı üyeler gibi "Partinin herhangi bir örgütünde faal olarak çalışmak"tadırlar. Bu yüzden, bir aday üyenin aday üyelikten çıkarılması, parti tüzüğümüzün IV. Maddesinde öngörülen "Üyelikten çıkarma", "ihraç" cezası kapsamında ele alınır. Bu, şu demektir: Bir aday üyenin aday üyelikten çıkarılması;

a) "… kararı alan örgütün 3/4 çoğunluk kararını gerektirir. Ve ancak bir üst örgüt tarafından onaylandığı zaman geçerlidir (eğer çıkarma doğrudan Merkez Komitesi tarafından yapılmıyorsa)." (Bkz. Tüzük IV. Madde)

Tüzük, ÜYE ALMA ve ÜYE ÇIKARMAda bir üst organın onayını şart görmektedir. Tüzük, "Her yeni üye için 1 (bir) yıllık adaylık süresi vardır." diyerek ve her aday üyenin de önüne üyelerden istediği

her talebi sürerek ve onların da bir Parti ÖRGÜTÜ içinde çalışmasını vb. şart koşarak, üye ile aday üye arasında bir NİTELİK farkı yapmadığını ifade etmiştir. Aday üyenin "seçme ve seçilme hakkına" sahip olmaması, en fazla iki yıl sürebilecek geçici bir durum olarak görülmektedir. Üye ile aday üye arasında yükümlülükler konusunda bir fark yoktur. Bu yüzden, aday üyenin aday üyelikten çıkarılması, tüzükteki ihraç cezası kapsamına girmektedir.

İhraç sorunu, çok önemli bir sorun olarak görüldüğünden, bu alanda yapılacak yanlışlıkların partiye ağır zarar verebileceği düşünüldüğünden, ihraç konusunda kararı alan organın 3/4 çoğunluk kararı ve bir üst organın onayı gibi –üye almaktan daha zor– şartlar getirilmiştir. Bu, doğru ve anlaşılır bir şeydir.

b) "İhraç kararı onaylanmadan da üyenin üyelik hakları dondurulur." şeklindeki tüzük hükmünün mantığı şudur: Bir üyenin (veya aday üyenin) ihraç edilmesi için çok önemli sebepler olmalıdır. Bu sebepler değişik olabilir. Kimi üye ve aday üye vardır, bunlar partili olmanın gereklerini yerine getirmedikleri, örneğin kendilerine verilen, partinin ihtiyacı olan objektif olarak yapabilecekleri bir görevi yerine getirmedikleri için, ya da objektif olarak partiye çok zarar veren ve çok ağır ceza gerektiren yanlış bir tavır takındıkları için (örneğin eylem birliğini bozucu tavırlar) ihraç cezasıyla cezalandırılabilirler. Bunlar yeniden kazanılabilir, belli bir bağlamda aşılabilir ideolojik zaafları olan yoldaşlar olarak değerlendirilirler; ihraç edilmeleri, takındıkları tavrın verdiği zararı onlara da göstermenin bir aracıdır. Böyle bir durumda, alınan "ihraç" kararının bir üst organ tarafından onaylanıp onaylanmadığının beklendiği sürede, bu yoldaşların "üyelik haklarının dondurulması" partiye önemli bir zarar vermez. Bu gibi durumlarda, onayın beklendiği sürede, tüzüğün "üyelik hakları dondurulur" hükmü işletilmez.

Bunun karşısında bazı ihraçlar vardır. İhraç edilen kişinin parti içinde kalması partiye çok ağır zarar verir. İhraç edilen üye ve aday üyenin parti içinde bulunması, partinin kaderini belirleyecek kararların

alınmasına katılması vb. PARTİYE AĞIR ZARAR VERİR (örneğin polisteki tavır; örneğin cinsel taciz; örneğin parti parasını yeme; örneğin partinin kesinlikle reddettiği kimi ticari işlere girme vb. vb.) ve bu zararı ortadan kaldırmanın tek yolu İHRAÇtır. İhraç gerekçelerinin buna benzer gerekçeler olması hâlinde, "ihraç kararı onaylanmadan da üyenin üyelik haklarının dondurulması" ve onun hücreden çıkartılması, partinin kendi kendini koruması için zorunluktur. Böyle ihraçlarda, tüzüğün bu hükmü işletilir.

Yani, tüzüğün bu hükmü, uygulamada ihraç kararının GEREKÇELERİNE bağlı olarak ele alınması gereken bir hükümdür. Eğer, ihraç kararını veren organ, verdiği ihraç kararının onaylanacağı konusunda hiçbir kuşkuya sahip değilse ve ihraç ettiği kişinin bir gün daha fazla parti içinde tutulmasının taşınamaz bir durum olduğu düşüncesindeyse, o zaman sorumluluğu üzerlenip bu hükmü uygulamaya sokar.

Yani, ihraç kararının onaylanmasını beklemeden üyenin üyelik haklarını dondurur. Bu, pratikte onun parti dışına çıkartılması, çalıştığı organdan dışlanması demektir.

c) Bu ceza hükmünün uygulanmasında ihraç cezasında öngörülen kimi şartlar aranacaktır. Somut olarak:

*Bu ceza da –ihraç cezasında olduğu gibi– kararı alan organın 3/4 çoğunluk kararını gerektirir.

*Ancak bir üst örgüt tarafından onaylandığı zaman geçerlidir.

Burada, bunun dışında şunlar bilinçte tutulmalıdır. Adaylığa düşürme cezası verilen kişi, ihraç edilenden değişik olarak parti dışına çıkarılmamaktadır, bu anlamda ihraç ile adaylığa düşürme arasında nitel fark vardır. Adaylığa düşürme cezası en fazla bir yıl süreyle verilebilir. (Daha kısa süreyle de verilebilir. Bu cezayı veren organın değerlendirmesine bağlıdır.) En geç bir yıl sonra, adayın durumu yeniden ele alınmak zorundadır. Ve adaylık süresi, en fazla bir yıl daha uzatılabilir.

d) Onay zorunluluğu öngörülen cezalar: Tüzük'te geçerli olması için bir üst organın onayının zorunlu görüldüğü tek ceza "ihraç" cezasıdır. ("Adaylığa düşürme" cezası da bu kapsamdadır.) Diğer cezalar

için onay –kararın kesinleşmesi için– zorunlu ve gerekli değildir. Yani uyarı ve görevden alma cezaları, verildiği andan itibaren geçerlidir.

Bu, kuşkusuz üst organların bu cezalar konusunda da denetim işlevini ortadan kaldırmıyor. Üst organlar, verilen cezalar konusunda ilkesel bir yanlış gördüklerinde, onay görevleri olmasa da, müdahale yükümlülüğüne sahiptir. Alınan bir cezayı ağır ya da hafif buluyorsa, bunu gerekçeleriyle alan organa aktararak, cezanın değiştirilmesini önerir, cezayı veren organı ikna etmeye çalışır. Karşılıklı iknanın mümkün olmadığının görüldüğü ve alınan kararın ilkesel olarak yanlış görüldüğü şartlarda, bir alt organın verdiği cezayı bozma yetkisine üst organlar sahiptir.

e) "Alınan karara karşı partinin en yüksek organına kadar itiraz hakkı vardır." hükmü, yanlızca ihraç kararıyla ilgili değil, tüm ceza kararlarıyla ilgilidir. Cezalandırılan kişi, alınan karara itirazını yazılı olarak yapmalıdır. İtiraz kararın uygulanmasını durdurmaz. (İhraç cezası dışındaki cezalar –uygulamada– Üyenin durumunda zaten nitel değişiklikler getirmez. Aday üyeliğe düşürme cezası da bir bağlamda –seçme seçilme bağlamında– ceza alan kişinin konumunda önemli bir değişikliği gündeme getirir. Ancak, bu değişiklik parti içinde/parti dışında olmak şeklinde bir değişiklik değildir.)

Bu bağlamda ceza alan yoldaşların bazıları, kendileri haklarında alınan kararın haksızlık anlamına geldiği düşüncesindeler. Ancak bu düşüncelerini yanlızca sözlü tartışmalarda, belirli insanlara anlatıyorlar. Böyle bir davranış içinde olanlar, kesinlikle yanlış yoldadırlar. Partinin resmi yolları ve kanalları üzerinden haklarını aramak yerine, kendilerine karşı yapıldığını düşündükleri haksızlığa karşı açık mücadele yerine, organdışı, partinin normal kanalları dışında şikayetlenme yolunu seçiyorlar. Bu kesinlikle yanlıştır. Kendileri veya bir başkası hakkında alınan herhangi bir karara itirazı olanlar, bu itirazlarını çalıştıkları organda veya normal parti kanalları üzerinden Merkez Komitesi, Kongreye kadar üst organlar nezdinde resmen yapmalıdır. Dışarda konuşmamalıdır. Bu konuda tüm yoldaşları uyarıyoruz.

f) Tüzükte sayılan ceza hükümleri içinde, uyarı cezasıyla adaylığa düşürme arasında bir ceza olarak görülen "Görevden alma" cezasının uygulanması bağlamında da şunun bilinçte tutulması gerekir: Bu cezanın uygulanması, eğer partiyi cezalandırma anlamına gelecekse, yani cezalandırılan kişinin yapması gereken ve yapabileceği bir işten – hem de başka alternatiflerin olmadığı bir ortamda– alınması biçiminde olacaksa, o zaman bu ceza verilmemeli, başka cezalar verilmelidir.

Uygulamada "uyarı" cezası değişik ağırlıklı, değişik ağırlıklarda verilen bir ceza olarak kavranacaktır. Uyarı cezasını veren organ, uyarı cezasını hangi ağırlıkta bir ceza olarak kavrandığını somut olarak açıklayacaktır.

(Örneğin: Biz … yoldaşın suçuyla partiye verdiği zararı ağır bir zarar olarak kavrıyoruz. Verdiğimiz uyarı cezası, herhangi bir disiplinsizlik vb. bağlamında verilen bir ceza değil, yine örneğin, aynı suçun aynı yoldaş tarafından yinelenmesi hâlinde ihracı gündeme getireceğimiz ağırlıkta bir uyarıdır vb. şeklinde olur bu.)

CEZA VERİRKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN BAZI NOKTALAR

* Cezalar öncelikli olarak EĞİTİM ARACI değil, adı üzerinde parti içinde işlenmiş, partiye zarar veren bir suça karşı alınan bir tedbirdir. Öncelikle tedbir alınan kişinin CEZAlandırılmasıdır. Kuşkusuz her cezanın bir eğitim fonksiyonu da vadır. Her cezalandırılan kişi, hem de genel olarak partinin tümü, parti içinde belli tavırlara göz yumulmadığını pratikte görürler. Fakat CEZA, esasta EĞİTME aracı değildir. O, ideolojik mücadelenin sonunda ortaya çıkan, alınmak zorunda kalınan bir tedbirdir. Ve hiçbir şekilde ideolojik mücadelenin yerine geçirilemez. Bütün yoldaşlar, cezai tedbir alırken, cezalandırılmak istenen yoldaşın hatalarına karşı yeterli bir ideolojik mücadele yürütülüp yürütülmediğini kendine zormak zorundadır.

* Bu bağlamda, ceza verme konumunda bulunan her yoldaş ve organ, çifte standartçı olmamaya çok özen göstermelidir. Aksi taktirde cezalandırılan kişiler haklı olarak kendilerine haksızlık yapıldığı duygusuna kapılabilirler.

* Cezalar, bilinçli olarak "Parti Disiplini" bölümünde ele alınmıştır ve disiplin ihlalleri karşısında alınan tedbirlerdir. Bu bağlamda, parti içinde yanlış görüş savunmanın, çoğunluğun görüşünden ayrı düşünmenin suç olmadığı iyice bilince çıkarılmalıdır. Hiçbir partili, şu veya bu yanlış görüşü savunuyor gerekçesiyle cezalandırılamaz. Bu bağlamda, durumun ne olduğu tüzük açıklamalarının 8. maddesinde net olarak ortaya konmuştur

*Aynı ya da birbirine çok benzer disiplin ihlallerinde (suçlarda), verilen cezalar da birbirinden nitelik olarak ayrı cezalar olamaz, olmamalıdır. Örneğin aynı suçtan (diyelim ki boykot suçundan) bir yoldaşa "görevden alma", bir başkasına "aday üyeliğine çevirme", bir başkasına "ihraç" cezası vb. verilmesi yanlış olur.

* Bir bütün olarak ele alındığında, disiplin sağlamak için belli cezaların da verilmesi kaçınılmazdır. Biz, geçmişte idari tedbiri çok az kullandık. 5. Kongre'de geçmişte bu alanda liberal hatalarımızın olduğunu tespit ettik. Şimdi bunları aşma çabası içindeyiz. Diğer yandan, örgütsel inşanın da esas halka olduğunu tespit ettik. Bu iki faktör, örgütsel hatalarda, disiplin ihlallerinde dünkü kadar "geniş yürekli" olmayacağımızı, olamayacağımızı gösteriyor. Fakat bu, şimdi idari tedbiri disiplin sağlamanın esas aracı olarak görmeye de götürmemelidir bizi. Bu alanda liberal hatalardan arınma, onları aşma çabası ve iddiası içinde olmamız, bürokrat bir sapmaya karşı da dikkatli olmamızı gerektirir.

* Cezalar içinde, özellikle ihraç cezası konusunda, ceza veren yoldaş ve organlar, bunun EN AĞIR CEZA olduğunu, bir komünist için partiden atılmanın, yaşamının en temel içeriğine bir noktada saldırı olduğunun bilincinde olmalı. Bu cezayı çok dikkatli kullanmalıdır. Bu ceza, dikkatli kullanılmazsa, diğer cezalar gibi bir ceza olarak kavranırsa, ağırlığını yitirip yozlaşabilir, cezadan elde edilmek istenen fayda elde edilmez, silah geri teper.

Bütün ceza kararı veren ve verecek olan yoldaş ve organları bu söylediklerimizin bilincinde davranmalarını talep ediyoruz.